

YAHAYA

Kawuri kəji Isa Almasiwuye

Yahaya ruwujənadə

Linjila Yahayayedə

Kitawu Yahaya ruwujənadə, tima Linjila kəndewuyedə wo. Ti Yahayadə Nawi Yahaya Kasalama gəni, am mewun yindin Isa tayia kəngayambanjuro galajənadəye falnja. Koro tiro fuwura Isa tia jauru cəraanadə canı. Adə nangaro alama ajabba ajabba Isa cədənədə cure awo wuljəna-a jamaro alamjəgəna-adəa fəngeno. Ngawo saa kadayen Ruhu Alaye tia cakke taldu bawoaro awo curuna-a fanjəna-a ruwuyeno. Amma awo Matiyu-a Markus-a Luka-a kitawunjan ruwujana sammaa ruwujənni, kitawunjudə gade. Lamar ani wakkajanadə ku saa dəwu yindi gai yaye, Ala cakke Linjila adə ye gadejənnin har nandero kadio.

BADIDURAM

Isa Kalma Alaye

¹ Badiduramnın Kalma, Kalmadə Ala-a rokko, Kalmadə Ala kəlanjudəma. ² Badiduramnın Ala-a rokko kasarga. ³ Awiso tiyelan alaktəna. Curo awo alaktənədə sammayen, tiyen gənia, awo alaktəna falma bawo. ⁴ Tilan ro kərga,* rodə

---

* **1:4** 1.4 tilan ro kərga - Kalmadə, tima fərdu roye wo.

tima nur kambe wo. ⁵ Nurdə curo duwuyen yiyilji, amma duwudə tia cəmwonni.

⁶ Kam laa Ala cunodəna mbeji, cunju Yahaya.†
⁷ Tidə shedaro kadio. Am samma tiyelan kasaccaro, nurdəa shedajoro kadio. ⁸ Ti kəlanju gəni nurdə wo, amma nurdəa shedajoro kadio.

⁹ Nur adə tima nur jireye wo, duniaro ise am sammaa wassimadə. ¹⁰ Tidə dunialan duwon, duniadə ye tiyelan alaktəna yaye, duniadə tia nojənni. ¹¹ Na jamanjuyero kadio, amma jamanju tia camowonni. ¹² Amma am duwon tia camoye cunju kasaccanamasodəro kənduwo tadawa Alayero walduye kaino. ¹³ Tayidə buyen gəni, bi kərawo tiyiyen gəni, bi kərawo kamben gəni, amma Alayen katambəra.

¹⁴ Kalmadə kambo walje dawunden napkeno. Ti jauro serra ye, jirea ye. Koro darajanjua ruiyena, daraja duwon daraja Tada tilo lok na Bawayen isənayədə gai. ¹⁵ Yahaya tia shedaje kowo sapce: «Tima kam kəlanjun wuye: “Kam ngawonin isidə wua kosəna, wun burwonno ti mbeji nangaro,” wulləkkənadə.» ¹⁶ Barga dəptuwunju dama bawodəro andi samma ser cinju bawo kiwandiye. ¹⁷ Wadadə Nawi Musayen kadio, amma ser-a jire-adə Isa Almasiwuyen kadira. ¹⁸ Wunduma ngalte Alaa curuna bawo, amma Tada tilo lok, tidə Ala ye, na Bawayen dəganama ye, tima Aladəa andiro isanosaa.

KIDA ISAYE DUNIALAN

Sheda Nawi Yahayaye

(Mat 3.1-12; Mar 1.1-8; Luk 3.1-20)

---

† **1:6** 1.6 Yahaya - Nawi Yahaya Kasalama.

¹⁹ Sa yaudiya Jerujalemnin na Yahayayero rimanna-a Lewiya-aa ti wunduro kororo canodənadən, akko sheda Nawi Yahayayedə.

²⁰ Angərjənnin federo wulje tayiro: «Wu gəni Almasiwudə wo!» yeno. ²¹ Daji tiro: «Ni wundu gəle? Nima wa Nawi Iliya wo?» cane

tia keworo. Tayiro: «A'a, wu gəni,» yeno. Tiro: «Ni nawidə wa?» yeranniya, tayiro:

«A'a,» yeno. ²² Daji tiro: «To, ni wundu gəle? Jaawu am andia sanodənadəro yikkadiyoro,

awi gəle kəlanəmlan wulləmi?» cane keworo. ²³ Yahayaye tayiro: «Wuma “kam karaan kowo

sapce: 'Jawal Kəmandəye cəkko dewo!' cəni,»† Nawi Ishaya wuljənadə gai,» yeno.

²⁴ Curo kəwu Farisawaye yen am laaa canodəna. ²⁵ Tayiye Yahayaro: «Ni Almasiwu

gəni, Nawi Iliya ye gəni, nawidə ye gəni, awiro gəle ambo kasala‡ yiddəmi?» cane tia keworo.

²⁶ Tayiro: «Wudə ingilan ambo kasala kiddəkko, amma dawundon kam laa daada nonuwwi

mbeji, ²⁷ tidə kam je sunonjuye wuiduma tikkəni ngawonin isi,» yeno. ²⁸ Awo ani bəla Baitani ci

bərəm Jordaniye todən na duwon Yahaya ambo kasala cəddidən wakkayera.

Isa Tama Alaye

²⁹ Wajənanjua Yahaya nanjuro Isa kəndə cədi kirunniya, tiye: «Akko Tama Alaye§ biwu

duniaye ngojimidə! ³⁰ Tima kam kəlanjun wuye: “Kam ngawonin isidə wua kosəna, wun

† **1:23** 1.23 Ish 40.3 ‡ **1:25** 1.25 kasala - Kasala Nawi

Yahayayedə kasala tuwaye. § **1:29** 1.29 Tama Alaye - Ngəlaro Laya Njəkkayirambe.

burwonno ti mbeji nangaro,” wullækkænadæ.
³¹ Wu kəlani tia nokkəni, amma ingilan ambo kasala njəddoro kadikko, ti jama Israyilayero fəleduworu.» ³² Yahaya shedaje: «Ruhu Alaye alama bullam gai samelan jəpce kəlanjun napci kirukko. ³³ Wu kəlani tia nokkəni, amma Ala wua ingilan ambo kasala yiddəkkoro sunodənadəye wuro: “Ruhudə samelan jəpce kəla kam laayen napci rumi. Tidə Ruhu Alayen ambo kasala cəddi,” cənna. ³⁴ Wu kəlani rukkəna ye, shedanəkkəna ye, tima Tada Alayedə wo!» yeno.

Fuwurawa burwoye Isaye

³⁵ Wajənanjua Yahaya fuwurawanjuye yindi-a rokko nadən dajana duwon, ³⁶ Yahaya Isa koji kirunniya, tiye: «Akko Tama Alaye!» yeno. ³⁷ Fuwurawa yindidə mana adəa fanjane Isaa geya. ³⁸ Isa suworde tia jagai kirunniya, tayiro: «Awi manuwi?» cəne kiworo. Tiro: «Rabbi, ndaran kərgam?» cəne tia keworo. Maana rabbiyedə sayinna. ³⁹ Isaye tayiro: «Arowo ruiwo!» cəne lejane na dəganadəa carune nadən ti-a rokko dabduyera. Sadə ye sa dewu kajiriye gai. ⁴⁰ Tayi yindi mana Yahayayedəa fanjane Isaa jaanadəye falnjaye cunju Andarawus, yaana Siman Biturusse. ⁴¹ Burwon leje yaananju Simanna maje tiro: «Almasiwudəa fandiye!» yeno. Maana Almasiwuyedə kam tiro Kəristi cani. ⁴² Daji Simanna na Isayero kiwudo. Isa tia kirunniya, tiro: «Nima Siman tada Yahayaye, na adən fuwun nia Kefasnin bowonjai,» yeno. Maana Kefassedə Biturus.*

* **1:42** 1.42 Biturus - Maananjudə kau.

⁴³ Wajənanjua Isa cidi Galileyero leduro nia ngoyeno. Filibussa kiwandənniya, tiro: «Wua səgai!» yeno. ⁴⁴ Filibudə kam Baitsaidaye bəla Andarawus-a Biturus-aye. ⁴⁵ Daji Filibus ye leje Nataniyella maje tiro: «Kam duwon kəlanjun Nawi Musa curo Attaurayen ruwuje nawiya kitawulan ruwujanadəa fandiye! Tidə Isa kam bəla Najaratte, tada Isuwuye,» yeno. ⁴⁶ Nataniyelle tiro: «A! Najaratlan awo laa ngəla culuwi wa?» yenniya, Filibusse: «Are rui!» yeno. ⁴⁷ Isa Nataniyel nanjuro kənde cədi kirunniya, Isa kəlanjun manaje: «Akko Israyilama jireye, tilan awo jirenambuye bawo!» yeno. ⁴⁸ Nataniyelle tiro: «Ndayin wua nosem?» cəne tia kiworo. Isaye tiro: «Kawu Filibus nia bowonjimarō, ni cidiya tarmuyen duwon, njurukkəna,» yeno. ⁴⁹ Daji Nataniyelle tiro: «Sayinna, nima Tada Alayedə wo! Nima Mai Israyilawuyedə wo!» yeno. ⁵⁰ Isaye tiro: «Cidiya tarmuyen njurukkəna niro wulnjəgəkkənadəro wa wua kasansəm? Awo ania kojana rumi,» yeno. ⁵¹ Daji Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, same kaada malaiyawa Alaye kəla Tada Kambədəyen† taccai ye, jəpcai ye ruwi,» yeno.

2

Isaye ingia dibenno kalaktu

¹ Yimbe yakkua bəla Kana cidi Galileyen larusa kedo. Ya Isaye nadən mbeji, ² koro Isa-a fuwurawanju-a yea larusadəro dojana. ³ Diben

† **1:51** 1.51 Tada Kambədə - Isa kəla Tada Kambədəyen manajiyə, kəlanjuman manaji.

cotto kerənniya, ya Isaye tiro: «Diben bawo cerəna,» yeno. ⁴ Amma Isaye: «Yani, awiro naniro kadim? Sani koroma cədənni, diye!» yeno. ⁵ Yanjuye wolodiyadəro: «Awi yaye nayiro wulnjagaidəa dewo!» yeno. ⁶ Nadən gəmdo kauye arakku gənaada mbeji. Yaudiyaye adanja nantayirro faidada, gəmdo fi yaye alama bule yindi bi yakku gai ngoji. ⁷ Daji Isaye wolodiyadəro: «Gəmdowadəa ingilan yim-bərowo!» cəne tayia fer ferro kesəmbəro. ⁸ Isaye tayiro: «Kərma kurummowo, kəma ngəməriyedəro yadowo!» cəne kurumjane kekkado. ⁹ Kəma ngəməriyedə ingi dibenno waljənadəa kidambənniya, ndaran kewudomaro nojənni, amma wolodiya ingidəa kurumjanadə nojana. Daji mai lariusayedəa bowoje ¹⁰ tiro: «Wundu yaye burwon diben kəji con ci, sagarandaiya, diben burwoyedəa najəgənni ci. Amma nidə har kərməro diben kəji condəa gənayem!» yeno. ¹¹ Adəma awo Isa bəla Kana cidi Galileyelan cədənadə, tima alamanju ajabba burwoye wo. Adəgainin darajanju fəlejiye fuwurawanju tia kasatkera.

¹² Ngawo adəyen ti-a yanju-a yanjugənasoa fuwurawanju-a rokko bəрни Kafarnaambəro lejane kawu ganaro nadən napkera.

Isaye Fado Alayen sawurwua dudu

(Mat 21.12-17; Mar 11.15-26; Luk 19.45-48)

¹³ Sala yaudiyaye Laya Njəkkayirambe sanju karəngenniya, Isa Jerujalembo leyeno. ¹⁴ Curo Fado Alayen am dalo so, ngəlaro so, tattawar so caladi ye, canjimaso napkada yea

nayeyeno. ¹⁵ Daji Isa jelan kirwo cattie tayi sammaa ngəlaro-a dalo-a kundenno Fado Alayedən duyeno. Koro wuri canjimasoyedəa cidiro fije tewurnjadəa təmbalje ¹⁶ tattawar ladomasodəro: «Ngonowo ani ngaa na adən tuluwowo! Bare Fado Bawaniyedəa kasuwuro kalanguwwi!» yeno. ¹⁷ Daji fuwurawanjudə awo kitawulan ruwuwada adəa takkera: «Kəla fannəmba raakkənayen kuttuye wua sesi.»[†] ¹⁸ Daji yauidiyadəye* tiro: «Alama filan andiro awo ania dioyedəa fəlesagami?» cane tia keworo. ¹⁹ Isaye tayiro: «Fado Alaye adəa wurnowo, wu ye curo kawu yakkuyen waldəkke tia tandəkki,» yeno. ²⁰ Daji yauidiyadəye tiro: «A! Fado Alaye adəa tandoro kərwu fidewun arakkun cado duwon, ni curo kawu yakkuyen waldəme tandəmi?» yera. ²¹ Amma fado duwon Isa kəlanjun mana cədənədə tiyinju. ²² Adə nangaro Isa walde karmolan cijənaye ngawon, fuwurawanju ye mana adəa wuljənədəa takcane kitawudə-a mana Isayedə-a kasatkera.

²³ Adəgaima Isa sala Laya Njəkkayirambero Jerujalemnin dəgana duwon, am kada alama ajabba ajabba Isa cədidəa carune tia kasatkera. ²⁴ Amma Isa am sammaa jauru nojəna nangaro, wundumaa mərsajənni. ²⁵ Koro kəla kamben shedaro wundumaa majənni, ti kəlanju awo karwu kamedəa nojəna nangaro.

3

[†] 2:17 2.17 Jaw 69.9 * 2:18 2.18 yauidiyadə - Wurawa adinwu yauidiyadə.

Isa-a Nikodimus-a

¹ Kəwu Farisawayen kam laa kura yaudiyaye mbeji, cunju Nikodimus. ² Curo buneyen na Isayero ise tiro: «Sayinna, nidə maləm na Alayen kadimbo noniyena, dalilnjudə wunduma Ala-a rokko gənia, rakce alama dimi ania cədiwawo,» yeno. ³ Isaye: «Jiremaro niro wulnjəgəkki, kam duwon bərinno tambənnidə, rakce nodo bargaa Alayedəa curuiwawo,» yeno. ⁴ Nikodimusse: «Ndayin gəle kam kiarijenadəa rakcane casambi? Curo yanjuyero wa walde yindiyero ngaye tia casambi?» yeno.

⁵ Isaye: «Jiremaro niro wulnjəgəkki, kam duwon ingi-a Ruhu Alaye-alan tambənnidə, rakce nodo bargaa Alayedəro ngayiwawo. ⁶ Awo kamben tambənamadə kamdəma, amma awo Ruhu Alayen tambənamadə ruhudəma. ⁷ Bare ajamməmmi kəla “Sai bərinno tambuwiya,” wulnjəgəkkəna adəyen. ⁸ Karuwa cijiya, na cəraanaro fuji. Kowonju fanəmi, amma na culuwuna-a na leji-adəa nonəmmi. Adəgaima kam duwon Ruhu Alayen tambənamadə ye.»

⁹ Nikodimusse tiro: «Jiri filan attə yoji?» cəne kiworo. ¹⁰ Isaye tiro: «Ni maləm nowada Israyilawuye duwon awo ania nonəmmi? ¹¹ Jiremaro niro wulnjəgəkki, andi awo noniyena mananiye, koro awo ruiyena shedaniye, amma nayi kua yaye shedandedəa kasatturo wanuwwa. ¹² Nayiro awowa duniayeso wulnjagakkəna kasadduwwi duwon, sameyesodəa wulnjagakkia, ndayilan gəle kasadduwi? ¹³ Wunduma samero taccənni, Tada Kambe samelan jəpcənadə gənia. ¹⁴ Jiri

Nawi Musa karaan kadi rojəgənədə gai, sai ngairo Tada Kambədə yea rojagaiya, ¹⁵ kəla adəyən wundu duwon tia kasaccənamadə ro sawisoye* cuwandi.

¹⁶ «Awoa Ala duniadəa jaumaro cəraye Tadanju tilo lok kaino, wundu duwon tia kasaccənamadə bare faccəgənni, amma ro sawisoye cuwando nangaro. ¹⁷ Ala duniaro shara njəddoro gəni Tadanjudəa kinodo, amma tilaman duniadəa cəkkaworo. ¹⁸ Wundu duwon tia kasaccənamadə, tia shara cədaiwawo, amma wundu duwon tia kasaccənnimadə, caman tia shara cədana, dalilnjudə cu Tada tilo lok Alayedəa kasaccənni nangaro. ¹⁹ Adəma sharadə wo: Nurdə duniaro isəna, amma am nurdəa wajane duwudəa kerawo, kəndonjaso diwi nangaro. ²⁰ Diwi dioma fi yaye nurdəa waje na nurdəyero isiwawo, bare kəndonju diwidəa am federo carunniro. ²¹ Amma jire diomadə na nurdəyero isi, kəndonjudə Alayen tədoro fəlediyi nangaro.»

Isa-a Nawi Yahaya-a

²² Ngawo adəyən Isa-a fuwurawanju-a cidi Yahudiyayero lejane kawu ganaro tayi-a rokko napce ambo kasala kiddo. ²³ Yahaya ye na Aion cani karən bəla Salimben ambo kasala cəddi, nadən ingi ngəwu mbeji nangaro. Am nanjuro isane tayiro kasala cəddi. ²⁴ Sadən Yahayaa kosoro casakkənni duwon.

²⁵ Daji fuwurawa Yahayaye laa-a yaudi laa-a kəla nantayirro walduyen kambiwu badiyera.

---

* **3:15** 3.15 ro sawisoye - Ro duwon na Alayen təmmaro ceriwawo.

²⁶ Na Yahayayero isane tiro: «Sayinna, kam ni-a rokko ci bərəm Jordaniye todəyen napkada duwon kəlanjun shedanəmmadə, akkonju ambo kasala cəddi, koro am samma nanjuro lejai,» yera. ²⁷ Yahayaye tayiro: «Kam rakce awima cuwandiawo, awo samelan tiro tinadə gənia. ²⁸ Nayi kəlandoma wu adəa wulləkkənaro shedasuwi: “Wu gəni Almasiwudə wo, amma wu kam Ala tin fuwunno cunodənadə.” ²⁹ Kam njuduamadə tima mai larusayedə wo. Koro sawa gərenjun daada tia kərənjimadə kowo sawanjuye fanjiya, karwunju jauru kəjiji. Wu ye adəgai karwuni jauru kəjije dama baworo waljəna. ³⁰ Sai tidə kuraje, wu ye təngərinəkkiya.

³¹ «Kam duwon samelan isənamadə sammaa kojəna. Kam duwon cidilan dəganamadə cidiyedəma, koro awo cidiyedəmaa manaji. Kam duwon samelan isənamadə sammaa kojəna. ³² Awo curuna-a fanjəna-aa shedaji, amma wunduma shedanju kasacciwawo. ³³ Kam duwon shedanju kasaccənamadə Alaa jiremaro tabbaccəna. ³⁴ Awoa kam Ala cunodənamadə mana Alaye manaji, Ala tiro Ruhunju dadu bawoaro cina nangaro. ³⁵ Bawadə Tadadəa cəraana, koro awo sammaa mukkonjuro cakkəna. ³⁶ Kam Tadadəa kasaccənamadə ro sawisoye cuwandəna. Amma kam Tadadəa kasattu wajənamadə ro cuwandiawo, gərgadu Alaye tilan dəgai,» yeno.

4

Isa-a kamu cidi Samariyaye-a

¹ Isa Yahayaa kojənaro fuwurawa cuwande tayiro kasala cəddidəa Farisawa fanjanaro Isa asuyeno. ² Adə yaye Isa ti kəlanju gəni, fuwurawanju ambo kasala caddi. ³ Daji cidi Yahudiyayea kolje cidi Galileyero wallada. ⁴ Amma sai cidi Samariyayen reje kojiya duwon. ⁵ Adəgaima Isa bəla laa cidi Samariyaye tiro Sakar cani karən kulo Nawi Yakuba tadanju Nawi Isuwuro cinadəro kadio. ⁶ Nadən baram Yakubaye mbeji, koro kausu kəla dawu, Isa ye bəlawuroro cəmbərəna, ise ci baramdəyen napkeno.

⁷ Kamu Samariyaye laa ingi gudoro kadio. Isaye tiro: «Ingi se yakke!» yeno. ⁸ Sa adən fuwurawanju awo kəmboye njuworo bəlaro lejana. ⁹ Amma kamu Samariyayedəye tiro: «Ni yaudi, wu ye kamu Samariyaye, awiawin wua ingi kənjayero suworəmi?» Awoa caman yaudiya-a Samariyawu-a tawaktaiwawo. ¹⁰ Isaye tiro: «Ca kənjo Alayea-a wundu ingi kənjayero njuworənaa-a nonəmmaa, nima tia korəme ingi roye niro nji,» yeno. ¹¹ Kamudəye tiro: «Kəma, karwi ye tammi, baram ye kuruwu. Ndaran ingi roye adəa fandəmi? ¹² Ra, nidə kaarinde Nawi Yakuba ti duwon andiro baram adəa sade ingi ti kəlanju cane tadawanju-a ləmannanju-a ye casanadəmaro wa kura wo?» ¹³ Isaye tiro: «Wundu duwon ingi adəa canadə nangadembo ngudu fanji, ¹⁴ amma wundu duwon ingi tiro yikkidəa canadə təmmaro ngudu fanjiwawo. Ingi tiro yikkidə curonjun sim ingi royero walje har ro sawisoyero bəlbəldi.» ¹⁵ Kamudəye tiro: «Kəma, ingi adəa wuro se, kua adən fuwun bare

ngudu fakke ingi gudoro na adəro waldəkke isəkkəniro,» yeno.

¹⁶ Isaye tiro: «Lene kwanəm bowone, na adəro arowo!» yeno. ¹⁷ Kamudəye: «Kwa takkəni,» yenniya, Isaye tiro: «“Kwa takkəni,” nəmmadə, jirenəm. ¹⁸ Amma kwa uwu dim, koro ti kərma rokko dəgawwadə kwanəm gəni. Awo wulləmmadə jire,» yeno. ¹⁹ Daji kamudəye tiro: «Kəma, ni nawiro asunəkkəna. ²⁰ Kaariyandeso* kəla kau kuruwu adəyen Alaro ambətkeyera, amma nayidə† na Alaro ambəttuwuyedə sai Jerujalemnin nuwi.» ²¹ Isaye kamudəro: «Wua sasarai, sa laa ise Bawadəro kəla kau kuruwu adəyen gəni bi Jerujalemlan gəni ambətkəwi. ²² Nayidə awo nonuwuiro ambətkəwi. Andidə awo noniyenaro ambətkəiye, awoa njəkkawodə yaudiyayen isi. ²³ Amma sadə isi har isənama, ambəttuwuwu jireyedə Bawadəro curo ruhu-a jire-ayen ambəccagai, dalilnjudə Bawadə am jiri anima tiro ambəccaaro maji nangaro. ²⁴ Aladə Ruhu, am tiro ambəccagaidə sai curo ruhu-a jire-ayen ambəccaa!» ²⁵ Kamudəye tiro: «Almasiwu kam tiro Kəristi canidə isiro nokkəna. Isiya, andiro awo sammaa isanosagai,» yeno. ²⁶ Daji Isaye tiro: «Wu niro mananjəgəkkidə, wuma ti wo!» yeno.

²⁷ Sa adən fuwurawanju isane Isa kamuro mana cəddidəa ajapkerə, amma wundunjama kamudəro: «Awi raam?» bi Isaro: «Awiro tiro

---

* **4:20** 4.20 Kaariyandeso - Am cidi Samariyaye yaudi, amma ngalongawuri. † **4:20** 4.20 nayidə - Yaudiya.

managəmi?» wuljənni. ²⁸ Daji kamudə bulenju kolje bəlaro walde ambo: ²⁹ «Arowo, kam awo dikkəna sammaa wulsəgənaa ruiwo! Waneye tima Almasiwudə wo?» yeno. ³⁰ Jamadə na Isayero leduro bəladən keluwo.

³¹ Sa adən fuwurawadə tia lowojane: «Sayinna, masəna de!» cani. ³² Amma tayiro: «Kəmboni nonuwwi mbeji,» yenniya, ³³ fuwurawadə kattenjan: «Kam laa tiro kəmbo cukkudəna wa?» cani. ³⁴ Isaye tayiro: «Kəmbonidə, tima awo ti wua sunodənamadə cəraanadəa dio-a kidanju tumoduwu-adə wo. ³⁵ Nayiye: “Kaladəro kəndawu dewu gapco,” nuwi, gəna? Wu nayiro wulnjagakki, kəla sammowo kulowadə kaladəro basawunaro ruiwo! ³⁶ Kam kalajimadə alwasi cuwande nema ro sawisoyero capci. Adəgaima kam cənadimadə-a kam kalajimadə-a rokko karwunja kəjiji. ³⁷ Kəla adəyen awo wuldənadə jire: “Kam laa cənadi, kam laa ye kalaji.” ³⁸ Nayia awo kidanuwwi kaladuro ngenodəkko. Am gade kidadəa cado, nayi ye barga kidanjaye kiwanduw.»

³⁹ Samariyawu bəla adən dasaana kada Isaa kasatkera, kamudəye shedaje: «Awo dikkəna sammaa wulsəgəna!» cəna nangaro. ⁴⁰ Nanjuro kadiranniya, nanjan napcoro tia lowojane Isa kawu yindiro napkeno. ⁴¹ Mananju nangaro am kada ye cayema kojənaro tia kasatkera. ⁴² Daji kamudəro: «Kərma awo wulləmmadə gəni nangaro tia kasatkeiye. Andi kəlandema ye tia faniyena, koro jiremaro tima Njəkkayima duniayedə woro noniyena!» yera.

*Isaye kowonaye tada isangaduwu
(Mat 8.5-13; Luk 7.1-10)*

⁴³ Ngawo kawu yindiyen Isa bəladəa kolje cidi Galileero leyeno. ⁴⁴ Caman Isa kəlanjuma nawi bəlanjan daraja cədanni cənna. ⁴⁵ Cidi Galileero kadinniya, am cididəye tia ngəlaro sosayera. Tayidə awo Isa Jerujalemnin sa salayen cədəna sammaa caruna, dalilnjudə tayi ye saladəro lejana nangaro.

⁴⁶ Daji Isa walde bəla Kana cidi Galileye na ingia dibenno kalakcənadəro kadio. Bərni Kafarnaambelan kowona laa mbeji, tadanju dondi. ⁴⁷ Kowonadə Isa cidi Yahudiyayea kolje Galilero isənaro fangenniya, nanjuro leje tia lowoje iso tadanju no cədidəa isangajuwo yeno. ⁴⁸ Isaye tiro: «Alama so, awo ajabba ajabba so kiruw gənia, təmmaro yasarawwawo!» yeno. ⁴⁹ Kowonadəye tiro: «Kəma, kawu tadani nuiro are!» yeno. ⁵⁰ Isaye tiro: «Lene, tadanəm ronjua!» yenniya, kamdə mana Isa tiro wuljəgənadəa kasacce leyeno.

⁵¹ Ledu cədi duwon, wolodiyanju tia kapcagane tiro: «Tadanəm ronjua,» yera. ⁵² Sa tadanju ngajənadəa kiworənniya, tiro: «Bikka sa fal kajiriyen kangedə tia kolyeno,» yera. ⁵³ Bawadə sa adəman Isaye tiro: «Tadanəm ronjua!» cənadəro asuyeno. Daji ti-a am fannjuye samma-a Isaa kasatkera. ⁵⁴ Adəma alama ajabba yindiye Isa ngawo cidi Yahudiyayea kolje cidi Galileero isənayen cədənadə wo.

Isaye kam tiyinju nunaa isangaduwu

¹ Ngawo adøyen ngämäri yaudiyaye laa kidänniya, Isa Jerujalemba leyeno. ² Jerujalemlan karän Ngaworam Dimiyayedän falwu ingiye ngurwo uwua mbeji, tälam yaudiyandin tiro Baitsata cani. ³ Ngurwo anin am dondi kada bowada mbeji: kambuwa so, ngurdiyaya so, am tiyinja nuna so. [Ingidäye bäljämduju gurejai, ⁴ dalilnjudä sa laa sa laan malaiya Këmandeye jöpce ingidäa bäljämji nangaro. Wundu duwon ingi bäljämjänadäro burwon ngaanamadä, këndondi jiri fi tilan dëga yaye, ngaji.] ⁵ Nadän kam laa kërwo fiakkun wuskunno dondi mbeji. ⁶ Isa kamdäa bowada kirunniya, koro nadän jauru tussänaro nojänadä, tiro: «Ngadu raamma wa?» cäne kiworo. ⁷ Kam dondidäye tiro: «Këma, sa ingidä bäljämjiya, kam nanin wua ingidäro sakki bawo. Koro ledu dikki duwon, kam gade wua burwose ngayi,» yeno. ⁸ Isaye tiro: «Cine bänarammäm ngone lene!» yeno. ⁹ Sadëman kamdä ngaje bänaramnju ngoje ledu badiyeno.

Yim adä yim tustuye. ¹⁰ Adä nangaro yaudiyaye kam ngajänadäro: «Yim tustuyea bänarammäm ngodu niro amardägänni,» yera. ¹¹ Tayiro: «Kam duwon wua isangasägänadä, tima wuro: “Bänarammäm ngone lene!”» yeno. ¹² Tayiye tiro: «Wundu kam duwon niro bänarammäm ngone lene cännadä?» cane keworo. ¹³ Amma kam ngajänadä ti wundumaroro nojänni, Isa curo jamadäyero kældägäna nangaro. ¹⁴ Ngawo adøyen Isa kamdäa Fado

Alayen najiye tiro: «Akko nğanemma! To, biwu dio kolle, bare awo laa jauro diwi adəa kojəna nia njuwandənniro,» yeno. ¹⁵ Daji kamdə leje yauidiyadəro Isama tia isangajuwo yeno.

¹⁶ Isa awo ania yim tustuyea cədəna nangaro, yauidiyadə tiro niadiwi fəleduwu badiyera. ¹⁷ Amma Isaye tayiro: «Bawani ku kundenno kida cədi, wu ye kida dikki,» yeno. ¹⁸ Adə nangaro yauidiyadə cayema kojənaro tia roro njejoro mayera. Yim tustuyea awo dioro dapkada runju gəni cədo, koro Aladəma Bawanju wo cəne Alaa gaskayeno.

Kənduwo Tadaye

¹⁹ Daji Isaye yauidiyadəro: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, Tadadə kəlanju awima rakce cədiwawo, sai awo Bawadə cəde curunadəa. Koro awi yaye Bawadə cədidəa Tadadə ye cədi. ²⁰ Awoa Bawadə Tadadəa cəraana awo ti kəlanju cədi sammaa tiro fəlejiyi. Koro kəndo animaa kojəna tiro fəlejiyi, nayi ye jauro ajammoworo. ²¹ Jiři Bawadə am sanunaa cəsange tayiro ro cidə gai, Tadadə ye kam cəraanaro ro ci. ²² Bawadə wundumaro shara cəddiwawo, amma shara sammaa mukko Tadadəyero cakkəna, ²³ am nga Tadadəro daraja cado, jiři Bawadəro daraja cadidə gai. Kam Tadadəro daraja ciwawomadə Bawa tia cunodənadəro daraja ciwawo. ²⁴ Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam manani fanje ti wua sunodənadəa kasaccənamadə ro sawisoye cuwandəna. Shara tia cədaiwawo, amma karmoro kaje ro cuwandəna.

²⁵ «Jiremaro nayiro wulnjagakki, sadə isi har isənama, sa duwon am sanuna kowo Tada Alayedəa fanjai, koro tayi fanjanamadə roa dasayi. ²⁶ Jiri Bawadə fərdu royedə gai, ngaima cakke Tadađə ye fərdu royero waljəna. ²⁷ Koro kənduwo shara kamdaye tiro cina, dalilnjudə tima Tada Kambedə wo nangaro. ²⁸ Bare adəa ajammuwwi, sa ise am kaurilan samma kowonju fanjane ²⁹ caluwi. Am duwon awo ngəla cadənamasodə roaro cijai, amma am duwon awo diwi cadənamasodə shararo cijai.

³⁰ «Wu runi awima rangəkke dikkiwawo. Jiri fakkidə gai, shara dikki. Koro sharani ye jire, dalilnjudə awo raakkəna gəni, awo ti wua sunodənamadə cəraanaa dioro makki nangaro.

Shedawu Isaye

³¹ «Wu kəlanin kəlani shedadumaro walyekkoa, shedanidə jire gəni. ³² Shedamani gade mbeji, koro sheda kəlanin cədidə jirero nokkəna. ³³ Yahayaro am yikkunoduwwa, ti ye jiredəa shedajo. ³⁴ Wudə kamben gəni sheda makki, amma njəkkawo fandoworo awo ania wulləkki. ³⁵ Yahayadə fatəla waskada nur ci. Sa ganaro karwukəjia curo nurnjuyen nammuwwa. ³⁶ Amma shedani sheda Yahayayea nankuran kojəna, dalilnjudə kəndo Bawadə wuro tumowokkoro sinadə, kəndodəmaa dikko, tayima Bawadə wua sunodənaro kəlanin sheda-sai nangaro. ³⁷ Koro Bawa wua sunodənadə, tima kəlanin shedajəna. Amma nayidə ngaltema kowonju ye fanuwwi bi fasalnju ye ruwwi,

³⁸ koro mananju ye karwundon napcenni, dalil-njudə kam cunodənadəa kasadduwwi nangaro.

³⁹ Kitawuwadəa kəla hangallayen kəranuwi, tay-ilan ro sawisoye fanduwiro təmanuwwa nangaro. Kitawuwa anidə, tayima kəlanin sheda cadi. ⁴⁰ Adə yaye naniro isuwe ro sawisoye fandro wayew.

⁴¹ «Amben gəni daraja makki. ⁴² Amma nayia nonjakkəna, kərawo Alaye karwundon bawo. ⁴³ Cu Bawaniyen kadikko, amma wua moworo wasew. Kam gade cu kəlanjuyen kadioa, tia mowuwi. ⁴⁴ Nayi daraja katten-don manuwwi, amma daraja Ala runjuyen isidəa manuwawodə, ndayilan gəle ranguwe wua sasarawi? ⁴⁵ Bare wuma nayia na Bawadəyen ngadarnjakkiro təmanuwwi. Ngadarmandodə, tima Nawī Musa wo, kam duwon təmando tiro yakkuwadə. ⁴⁶ Ca Nawī Musaa jire-marō yasarawwaa, wu yea sasarawi, kəlanin ruwujəna nangaro. ⁴⁷ Amma awo ruwujənədəa yasarawwia, ndayin gəle manani yasarawi?» yeno.

6

Isaye am dəwu uwu ambadu

(Mat 14.13-21; Mar 6.30-44; Luk 9.10-17)

¹ Ngawo adəyen Isa bərəm Galileye tia bərəm Tiberiyaslan bowojaidəye cinju todəro koyeno.

² Jama kada ye tia geya, alama ajabba ajabba kəla am dondiyen cədi caruna nangaro. ³ Daji Isa kəla kau kuruwu laayero juwane fuwurawanju-a rokko napkera. ⁴ Akko sala Laya Njəkkayirambe

sala yaudiyayedə karənjəna. ⁵ Isa kəla sapce jama kada nanjuro isairo kirunniya, Isaye Filibusso: «Ndaran burodi yuwiye am ani jaworo?» cəne kiworo. ⁶ Adəa wuldunjudə Filibussa rijapturo, dalilnjudə Isa kəlanjuma awo cədidəa nojəna nangaro. ⁷ Daji Filibusse tiro: «Wundunja yaye burodi gana laa cuwandro dinariyus* yer yindima cədiwawo!» ⁸ Fuwurawadəye falnja Andarawus yaana Siman Biturusse tiro: ⁹ «Akko na adən tadaana laa burodi sayirre uwu-a buni yindi-a cədana mbeji, amma am ngəwu aniro awi cəddi?» yeno. ¹⁰ Isaye tayiro: «Jamadəa yakkowo napca,» yeno. Nadən kajim kəri tənəs mbeji nangaro, amdə napkera. Tayi kongwadə alama dəwu uwu gai. ¹¹ Daji burodidəa ngoje Alaro ardiyenniya, am napkadadəro dagaryeyeno. Bunidə yen ngai cəde, har mərədunja galyeno. ¹² Jawune kulyeranniya, Isaye fuwurawanjuro: «Njongowa gapcanadəa cammowo, bare awima faccəgənniro,» yeno. ¹³ Adəgaima njongo burodi uwu sayirre am jawune koljanayedəa capcane jowo mewun yindin kesəmbəro. ¹⁴ Jamadə alama ajabba Isa cədənadəa kerunniya, tayiye: «Jiremaro kam adə tima nawi duniaro isimadə wo!»†† canı. ¹⁵ Adə nangaro isane tia dunodunon cadane mairo cadiro asuyenniya, Isa tayia kolje runju tok kəla kaudəyero walde giwa.

---

* **6:7** 6.7 dinariyus - Dinariyus faldə alwasi kida kawu falle.

† **6:14** 6.14 tima nawi duniaro isimadə wo - Almasiwu Alaye.

† **6:14** 6.14 SK 18.15

Isaye kɛla ingiyen silan ledu
(*Mat 14.22-36; Mar 6.45-56*)

¹⁶ Dunia kajiriyenniya, fuwurawa Isayedɛ ci bɛrɛmberɔ jɛpcagane ¹⁷ maararo ngasaye kanji bɛrni Kafarnaamɛro faljane kodu badiyera. Dunia lɛmjɛna, Isa ye koroma tayia najɛgɛnni. ¹⁸ Karuwa dunoa cije fuje, har bɛrɛmdɛ jaurɔ camballadan. ¹⁹ Kilometɛr uwu bi arakku gairo ledu kedɛnniya, Isa kɛla ingiyen silan leje maaradɛa karɛnji kero. Kerunniya, jaurɔ riyera. ²⁰ Amma Isaye tayiro: «Wuma, bare rin-uwwi!» yeno. ²¹ Daji fuwurawadɛ karwu kɛjiaro curo maaradɛyen tia camoye kɛrgaanniyama, maaradɛ na lejaidɛro kadio.

²² Wajɛnanjua jama ci bɛrɛmbe todɛn nap-canadɛ maara falma nadɛn dɛgarɔ asuy-era. Koro Isa maaradɛro fuwurawanju-a rokko ngaanni, amma runja leyeraro nojana. ²³ Daji maarawa gade bɛla Tiberiyasselan karɛn na Kɛma Isa Alaro ardije burodi jawunadɛyero kadira. ²⁴ Jamadɛ Isa ye bawo, fuwurawanju ye baworo kerunniya, daji maarawadɛro ngasaye bɛrni Kafarnaamɛro tia maduro leyera.

Isa kɛmbo roye

²⁵ Jamadɛ ci bɛrɛmbe todɛn Isaa kewandɛnniya, tiro: «Sayinna, sawi na adɛro kadim?» cane keworo. ²⁶ Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, alama ajabba ajabba ruwwa nangaro gɛni, burodi buwe kulluwwa nangaro wua masuwi. ²⁷ Bare kɛmbo njɛpci adɛro kida diwwi, amma kɛmbo ro sawisoyero kida dewo, kɛmbo duwon Tada Kambɛdɛ nayiro njadidɛ,

awoa Ala Bawadə tawa kənduwonjuyedəa Tada Kambədəro gənajəgəna.» ²⁸ Daji tiro: «Kida Alayedəa dioro awi gəle diye?» cane keworo. ²⁹ Isaye tayiro: «Kida Alayedə, tima kam cunodənadəa kasaddowo!» yeno.

³⁰ Tiro: «Alama ajabba ajabba jiri fi dime ruiye nia kasannjiye? Awi gəle dimi? ³¹ Kaariyande kəmbo tiro man canidəa karaalan jawuna, kitawulan ruwuwadadə gai: “Tayiro kəmbo samelan isənadəa jaworo kaino.”»† ³² Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, Nawi Musa gəni kəmbo samelan isənadəa njado, amma Bawanima nayiro kəmbo jireye sameyedəa njadi. ³³ Kəmbo Alayedə, tima kam samelan jəpce duniaro ro sawisoye njomadə wo!» ³⁴ Daji tiro: «Kəma, sawisoro kəmbo adəa andiro sadəne!» yera.

³⁵ Isaye tayiro: «Wuma kəmbo royedə wo! Kam naniro isənamadə təmmaro kəna fanjiwawo, koro kam wua mərsasənamadə ye təmmaro ngudu fanjiwawo. ³⁶ Amma nayiro wulnjagakkəna, wua suruwwa duwon, njasarai wayew. ³⁷ Am duwon Bawadə wuro sina samma naniro isai, koro kam naniro isənadəa təmmaro wakkiwawo. ³⁸ Awo karwuni cəraana gəni, awo ti wua sunodənadə cəraana dioro samelan jəpkekko. ³⁹ Akko awo ti wua sunodənadə cəraanadə, tima bare curo am wuro sinadəyen falma kolləkkəniro, yim daryeyea‡ tayia karmolan sangəkki. ⁴⁰ Akko awo Bawani cəraanadə, wundu duwon Tadadəa

† **6:31** 6.31 NL 16.4, 15 ‡ **6:39** yim daryeyea 6.39 - Cidu duniaye.

cure kasaccənadə ro sawisoye cuwandi, koro yim daryeyea wu ye tia karmolan sangəkki,» yeno.

⁴¹ Tima kəmbo samelan isənadə wo cənna nangaro, yaudiyadə karwunja waje: ⁴² «Ti adə Isa tada Isuwuye, gəna? Bawanju-a yanju-aa noniyena, gəna? Ndayin gələ samelan kadikko cəni?» yera. ⁴³ Isaye tayiro: «Bare karwundo wajənni! ⁴⁴ Wunduma rakce naniro isiwawo, sai Bawa wua sunodənamadə tia gərjiyiya. Wu ye yim daryeyea tia karmolan sangəkki. ⁴⁵ Akko awo curo kitawu nawiyayen ruwuwadadə: “Tayi sammaa Ala alamji.”† Wundu duwon Bawadəa fanje asujənamadə naniro isi. ⁴⁶ Wunduma Bawadəa curunni, ti Alayen isənadəro kajia. Tidə Bawadəa curuna. ⁴⁷ Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam wua mərsasənamadə ro sawisoye cuwandi.

⁴⁸ «Wuma kəmbo royedə wo! ⁴⁹ Kaariyando kəmbo tiro man canidəa karaan jawuna, koro sanuna. ⁵⁰ Amma kam duwon kəmbo samelan isidəa juwuidə, nuiwawo. ⁵¹ Wuma kəmbo roye samelan isənadə wo. Kam kəmbo adəa juwui, sawisoro dəgai. Kəmbo duwon duniaro ro sawisoye cawandoro yikkidə, tima da tiyiniye wo.»

⁵² Adə nangaro yaudiya kattenjan kambiwu cade: «Ndayin gələ rakce da tiyinjuye sade ngəriyo?» cani. ⁵³ Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, da tiyi Tada Kambədəa ngəruwwawoa, bunju ye yawwawoa, nayilan ro bawo. ⁵⁴ Kam duwon dani jəgərə bunı caimadə ro sawisoye

---

† 6:45 6.45 Ish 54.13

cuwandəna, koro wu ye yim daryeyea tia karmolan sangəkki. ⁵⁵ Dani ye kəmbo jireye, buni ye kənja jireye. ⁵⁶ Kam dani jəgərə buni caimadə wulan dəgai, wu ye tilan dəgakki. ⁵⁷ Jiri Bawa Kəndəgaima wua sunode ti nangaro wu ye roa dəgakkidə gai, kam duwon wu kəmbonju womadə, wu nangaro ti ye roa dəgai. ⁵⁸ Adəma kəmbo jireye samelan isənadə wo, jiri kaariyandoso jawune sanunadə gai gəni. Kam kəmbo adəa juwunamadə sawisoro dəgai,» yeno. ⁵⁹ Curo dandal bəрни Kafarnaamben jamadəa alamji duwon, Isa awo ania wulyeyeno.

Mana ro sawisoye

⁶⁰ Fuwurawa Isaye ngəwunja adəa fangeraniya, tayiye: «A! Mana adə jairo jau! Wundu gəle rakce tia fanji?» yera. ⁶¹ Isa karwunja mana adəa wajiro asuyenniya, tayiro: «Adə cakke talluwi wa? ⁶² To, Tada Kambedə nanju caye dəganadəro walde juwai ruwia, nda? ⁶³ Ruhu Alaye tima ro njomadə wo, kənduwo kambedə awimaro faidajiwawo. Mana nayiro wulnja-gakkənadə ruhu ye, ro ye. ⁶⁴ Amma curon-don am laa kasaccanni mbeji,» yeno. Tən badiduramnin Isa am tia kasaccannidə-a kam tia sərəcciyidə-aa nojəna. ⁶⁵ Daji Isaye: «Adəma nangaro nayiro wulngeyerakko, wunduma rakce naniro isiwawo, sai Bawadə tiro amarjiyiya duwon,» yeno.

⁶⁶ Kəla adəyen fuwurawa Isaye ngəwunja tia ga koljane ngaworo walladara. ⁶⁷ Daji Isaye mewun yindindəro: «Nayi ye wua kolsuwiya,

raawwa wa?» cəne tayia kiworo. ⁶⁸ Siman Bituruse tiro: «Kəma, na wundayero gəle leniye? Nima mana ro sawisoyea wo! ⁶⁹ Yasaraiyena ye, noniyena ye, nima Tayir Alayedə wo!»[§] yeno. ⁷⁰ Isaye tayiro: «Wu gəna nayi mewun yindindəa kərenjakko? Amma kamndo fal sedan!» yeno. ⁷¹ Adəa kəla Yahusa tada Siman Iskariyotten wulyeno, dalilnjudə tima mewun yindindəye falnja mukko kəladowayero Isaa sərəcciyidə wo.

7

Isa Ngəməri Leimayen

¹ Ngawo adəyen Isa cidi Galileyen didiriyeno. Cidi Yahudiyayen didiridu cəraanni, yaudiyadə tia roro njejoro majai nangaro. ² Ngəməri Leimaye sanju karəngenniya, ³ yaanawa Isaye tiro: «Na adən cine cidi Yahudiyayero lene, fuwurawanəmsodə ye kida dimidəa caroro. ⁴ Kam nowadaro waldu cəraanamadə awo cədidəa gərajawo. Awo ania dimia, duniaro fəledəgəne!» yera. ⁵ Ase, yaananjudəma tia kasaccanni. ⁶ Daji Isaye tayiro: «Sani koroma cədənni, amma sandodə sawiso dabbargada. ⁷ Duniadə rakce nayia wanjaiwawo, amma wua wasəna, dalilnjudə kəndonju diwi wulləkki nangaro. ⁸ Nayidə na ngəməridəyero lenowo, wudə ngəməri adəro lekkiwawo, sani koroma cədənni nangaro,» yeno. ⁹ Awo ania tayiro wulyeyenniya, cidi Galileyen napkeno.

---

§ 6:69 6.69 Tayir Alayedə - Biwubawoma, am gade-a gade.

¹⁰ Amma yaanawanjudə na ngəmərīdəyero leyeranniya, Isa ye federo gəni, asərlan cije leyeno. ¹¹ Yaudiyađə na ngəmərīdəyən tia majane: «Ti ndaran?» cani. ¹² Koro curo jamadəyən am kada kəlanjun kambiwu kedo. Laaye: «Ti kam ngəla,» cani, laa ye: «A'a, amba cuwatki,» cani. ¹³ Amma wunduma kəla Isayen federo mana cədiwawo, yauidyađəa rijana nangaro.

¹⁴ Daji ngəmərīdə dawunjun duwon, Isa Fado Alayero ngaye jamaa alamdu badiyeno. ¹⁵ Yaudiyađə ajapcane: «Kam adə ngaltema kərajənnidə, ndayin kitawudəa noyeno?» cani. ¹⁶ Isaye tayiro: «Alamdunidə wuye gəni, ti wua sunodənadəye. ¹⁷ Kam awo Ala cəraanadəa dio cəraanaa, alamdudə wuye gəni, Alayero noji. ¹⁸ Kam ngumnjun mana cədimadə daraja kəlanjuyə maji, amma kam tia cunodənadəye daraja majidə, tidə jirema, koro tilan jirenambu bawo. ¹⁹ Nawi Musa nayiro Attauradəa njadəna, gəna? Amma wundundoma wadawanjudəa jəgaiwawo. Awiro wua roro njejoro manuwi?» yeno. ²⁰ Jamadə tiro: «Ni karuwama! Wundu nia njejoro maji?» yera. ²¹ Isaye tayiro: «Awo ajabba fal kidəkkəniya, nayi samma ajapkw! ²² Nawi Musa wada kajaduyə njadənadə, kajadə tiyən gəni, amma kaariyandoyən kadio, adə yaye yim tustuyea kam kajanuwi. ²³ Bare wada Nawi Musaye ganambu tədənniro yim tustuyea kam kajanuwia, awiro gəle kəla yim tustuyea kam səramba isangagəkkənayən wuro gərgasuwi? ²⁴ Bare kuro simben shara diwwi, amma kəla jireyən shara dewo!» yeno.

²⁵ Daji am Jerujalembe laaye: «Tima gəna kam duwon tia roro njejoro majaidə? ²⁶ Akkonju federo mana cədi duwon, awima tiro wuljaanni. Ra, jiremaro wurawandedə tia Almasiwuro asujana wa? ²⁷ Na kam adə isənadəa noniyena. Amma Almasiwudə isiya, wunduma na isənadəa nojiwawo,» yera. ²⁸ Daji Isa Fado Alayen jamadəa alamdu cədi duwon, kowo sapce: «Wua nosuwwa, koro na isəkkənadə yea nonuwwa. Ngumnin gəni kadikko, amma ti wua sunodənamadə jirema. Tia nonuwwi. ²⁹ Wu tia nokkəna, dalilnjudə nanjun kadikko, koro tima wua sunodo,» yeno. ³⁰ Adə nangaro Isaa taro mayera, amma wunduma tiro mukko gənajəgənni, sanju koroma cədənni nangaro. ³¹ Curo jamadəyen ngəwunja tia kasaccane: «Almasiwu isiya, awo ajabba ajabba kam adə cədənadəa kojəna cədi wa?» cani.

³² Farisawa jamadə awo ania kəla Isayen wuljai fangeranniya, wurawa řimannaye-a Farisawa-a Isaa taro gureduwu Fado Alayea juwayera. ³³ Isaye tayiro: «Kawu gana laaro nayi-a rokko dəgakki, ngawo adəyen na ti wua sunodənadəyero waldəkki. ³⁴ Wua masuwi, amma suwanduwawo. Na dəgakkiro ranguwe isuwawo.» ³⁵ Daji yaudiyadə kattenjan: «Ndara leji na duwon rangiye tia fandiyewawodə? Ra, yaudiya curo am lardu Gəressero tatardaanadəyero wa leje am Gəressedəa alamji? ³⁶ Awi maana awo wuljənadəye? “Wua masuwi, amma suwanduwawo. Na dəgakkiro ranguwe

isuwwawo.”»

³⁷ Yim daryeye yim kura ngəmərīdāyēa Isa cije daje kowo sapce: «Kam duwon ngudunjuamadə, nanīro iso ca! ³⁸ Kam wua kasansənamadə, kitawulan ruwuwadadə gai: “Ingi roye bərəm gai karwunjun culuwe falalaji!”»† ³⁹ Adəa wuldunjudə, kəla Ruhu Alaye am tia kasaccanamadə fuwun cawandiyen wulyeno. Amma sa adən Ruhudə koroma tinni, dalilnjudə Isa koroma darajanjuro ngaanni nangaro.

Yaktu jamaye kəla Isayen

⁴⁰ Jamadə mana ania fangeranniya, laanjaye: «Kam adə tima jiremaro nawidə wo!» canī. ⁴¹ Laaye: «Kam adə tima Almasiwudə wo!» canī. Amma laaye koro: «Almasiwudə cidi Galileyen wa isi? ⁴² Ra, kitawulan Almasiwudə ti kaduwu Mai Daudaye, koro bəla Baitalami na Mai Dauda dəganadən isi† cənna, gəna?» ⁴³ Adəgaima kəla Isayen jamadə kəwu yindiro yakkadara. ⁴⁴ Curonjan laanja tia taro mayera, amma wunduma tiro mukko gənajəgənni.

⁴⁵ Gureduwu Fado Alaye walladaranniya, wurawa rimannaye-a Farisawa-a tayiro: «Awiro Isaa kuduwwidə?» cane keworo. ⁴⁶ Gureduwuye: «Ngalte wunduma kam adə gairo mana cədənni!» yera. ⁴⁷ Daji Farisawaye tayiro: «Nayi yea jambanjana wa? ⁴⁸ *Wurawa adinwuye bi Farisawaye kam laa tia kasaccəna mbeji wa? ⁴⁹ Amma jama Attaura Nawī Musaye nojanni adə baskuwada!» yera.

† **7:38** 7.38 Ish 12.3; Ejk 47.1 † **7:42** 7.42 2Sam 7.12; Mik 5.2

⁵⁰ Daji Nikodimus, ti duwon Farisawaye falnja na Isayero calan lejenadē, tayiro: ⁵¹ «Kēla wadandeyen kambe cinjun faniye awo cēdidēa noniyendelan tiro shara yiddiyewawo, gēna?» cēne kiworo. ⁵² Amma tiro: «Ni ye kam Galileye wa? Kitawudēa kērane rui, nawi fima cidi Galileyen culuwunni!» ⁵³ [Daji wundu yaye fannjuro walladan.

Kalmaram: Wurawa adinwu yaudiyaye

Farisawadē kēwu laa adinwu yaudiyaye jaman Bargaande Isa Almasiwuyen. Malēmbanja jairo Attaura Nawi Musaye nojana, amanjaro wada Alaye sammaa kalkallo jaaro casakkarai. Amma ada kaanja ngēwu wada Alayedāro kēljagane kurwowu jamaro gēnayeyera. Nafila ngēwu cadi nangaro am gadedēa nanmuminnin kojanaro tēmayera. Rokuranja nangaro ngēwunja Isa Almasiwu-a kawurinju-a ga wajane jawal tia njejoye mayera. Sadusiyadē ye kēwu laa adinwu yaudiyaye jaman Bargaande Isa Almasiwuyen. Sadusiyadē cinowo bawo, malaiya so, jinni so ye bawo canī, amma Farisawadē awo ani samma mbeji canī. Wurawa rimannaye ngēwunja Sadusiya. Bargaande Isa jairo kēnduwoa-a mayawaa-a nangaro nandēri tayia kek cēdane tayi ye jawal tia njejoye mayera.

---

¹ Isa Kau Jaitunnero leyeno. ² Suwa ləp koro walde Fado Alayero leyeno. Am samma nanjuro isai duwon, napce tayia alamdu badiyeno. ³ Daji maləmba Attauraye-a Farisawa-a kamu laa kənjəna dio cədi cadanaa cawude dawunjan tia casakke dayeno. ⁴ Tayiye Isaro: «Sayinna, kamu adə kənjəna dio cədi duwon, tia keda. ⁵ Attauralan Nawi Musaye andiro wada sade jiri aniro kau gəpkəiyo tayia roro yejiyo cənna.† To, ni nda, awi wulləm?» cane tia keworo. ⁶ Adəa wuldunjadə, Isaa rijapturo awo laa tiro burwuduye cada nangaro. Amma Isa nguje ngulondon cidi kurda badiyeno. ⁷ Tiro dama baworo koro caddi duwon, cije tayiro: «Kam curondon biwu bawomadə kamudəro burwon kau gəpcuwo!» yeno. ⁸ Koro walde nguje cidi kurda badiyeno. ⁹ Adəa fangeranniya, kuran tamiya ganaro kudero fal fallen saptane, har Isa runju kamu fuwunjun daadadəa kolyera. ¹⁰ Isa cije dayenniya, kamudəro: «Ndaran tayi? Wunduma niro wowom gənanjəgənni wa?» cəne tia kiworo. ¹¹ Tiye: «Kəma, wunduma wowomsənni,» yeno. Daji Isaye tiro: «Wu ye niro wowom gənanjəgəkkiwawo. Lene, amma adə fuwun bare gadero biwu dimmi!» yeno.]

Isa nur duniaye

¹² Koro Isa walde jamadəro mana cədde: «Wu nur duniaye. Wundu duwon wua səganamadə təmmaro curo duwuyen lejiwawo, nur roye cuwandi,» yeno. ¹³ Farisawaye tiro: «Ni kəlanəmlan kəlanəm shedanəmi nangaro,

† 8:5 8.5 Lew 20.10; SK 22.22-24

shedanəmdə jire gəni,» yera. ¹⁴ Isaye tayiro: «Sheda kəlaniye dikki yaye, shedanidə jire, dalilnjudə na isəkkəna-a na lekki-adəa nokkəna nangaro. Amma nayidə na isəkkəna-a na lekki-adəa nonuwwi. ¹⁵ Nayidə ambo shara kuro kamben yidduwi, amma wu kam fimaro shara yiddəkkiwawo. ¹⁶ Amma shara dikki yaye, sharanidə jire, dalilnjudə wu runi gəni, Bawa wua sunodənadə-a rokko sharaniye nangaro. ¹⁷ Wadandoman ruuwada sheda kam yindiyedə jire.† ¹⁸ Wuma sheda kəlaniye dikki, koro Bawa wua sunodənadə ye kəlanin sheda cədi,» yeno. ¹⁹ Daji tiro: «Bawanəmdə ndaran?» yeranniya, Isaye: «Wua nosuwwi, Bawani yea nonuwwi. Ca wua nosuw waa, Bawani yea nonuwi,» yeno. ²⁰ Isa Fado Alayen alamdu cədi duwon, na sadaa fidaramben mana ania wulyeno. Amma wunduma tia cədanni, sanju koroma cədənni nangaro.

²¹ Koro Isa walde tayiro: «Wu lekki, koro wua masuwi, koro curo biwundayen nuwi. Na lekkidəro nayidə ranguwe lenuwwawo,» yeno. ²² Kəla adəyen yauidiyadəye: «Kəlanju ceji wa? Adəmaro wa: “Na lekkidəro nayidə ranguwe lenuwwawo,” cənidə?» yera. ²³ Isaye tayiro: «Nayi cidiye, amma wu sameye. Nayi dunia adəye, amma wu dunia adəye gəni. ²⁴ Adəma nangaro nayiro curo biwuwandoyen nuwi wulngeyerakko. Wuma ti woro kasadduw wia, curo biwuwandoyen nuwi,» yeno.

²⁵ Tiro: «Ni wundu?» cane keworənniya,

---

† 8:17 8.17 SK 19.15

Isaye tayiro: «Awo tən badiduramnin wulnjagakkənədəma. ²⁶ Awo ngəwu kəlandon wulduye-a sharaduye-a takkəna, amma ti wua sunodənədə jirema, koro awo tiyen fakkənədəmaa duniaro wulgəkki,» yeno. ²⁷ Amma kəla Bawadəyen tayiro manajiyidəro asujanni. ²⁸ Daji Isaye tayiro: «Tada Kambədəa rogəwiya, wuma ti woro nonuwi, koro awima kəlaniro dikkiwawo, amma Bawa wua alamsənədə gai, awo ania wulləkkiro nonuwi. ²⁹ Ti wua sunodənədə wu-a rokko. Wua runi kolsənni, dalilnjudə sawisoye awowa cəraanədəa dikki nangaro,» yeno. ³⁰ Sa Isa adəa wuljidən, am kada tia kasatkera.

Tadawa jireye Nawi Ibrahimbe

³¹ Daji Isaye yaudiya tia kasaccanamadəro: «Manani gawia, nayi jiremaro fuwurawani. ³² Jiredəa nonuwi, jiredə ye nayiro nankam kəlaye njadi,» yeno. ³³ Tiro: «Andi kaduwu Nawi Ibrahimbe, koro kərea wunduyemaro ngaltəma walliyende! Ndayin nankam kəlaye fandiye nəmi?» yera. ³⁴ Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, wundu duwon biwu cədimədə kərea biwuye. ³⁵ Kəreadə sawisoro gəni fadon dəgai, amma tadadə sawisoro dəgai. ³⁶ Adə nangaro Tadadə nankam kəlaye njadiya, nankam kəlayədəa fanduwı, diye! ³⁷ Nayi kaduwu Nawi Ibrahimbero nokkəna, amma wua nje-joro manuwı, dalilnjudə karwundoro manani ngayiwawo nangaro. ³⁸ Wu awo na Bawaniyen rukkənədəa wulləkki, amma nayi awo bawandoyen fanuwwadəa diwi,» yeno.

³⁹ Tiro: «Bawandedə tima Nawı Ibrahimdə wo!» yera. Isaye tayiro: «Ca nayi kaduwu Nawı Ibrahimbea, kəndo Nawı Ibrahim cədənədə diwi. ⁴⁰ Kərma wu nayiro jire Alayen fakke wulnjagakkəna duwon, wua njejoro manuwi. Nawı Ibrahim ngaltəma adəa cədənni! ⁴¹ Nayi kəndo bawandoyədə diwi,» yenniya, tiro: «Andia ngəriwu gəni sesambo, bawande tilo Ala kəlanjudəma!» yera.

⁴² Isaye tayiro: «Ca Ala bawandoa, wua sərəawi, daliljudə akkoni na Alayen kadikko. Kəlani nangaro gəni kadikko, tima wua sunodo. ⁴³ Awıro awo nayiro wulnjagakkidəa asunuwwawodə? Daliljudə mananidəa ranquwe fanuwwawo nangaro. ⁴⁴ Bawando tima Yiwulis wo, awo bawando cəraanədə diwiya, raawwa. Tən badiduramnın ti kamceji, koro kəla jireyen dajənni, tilan jire bawo nangaro. Kattuwu kamjiya, halnju fəleji, daliljudə ti kattuwuma, koro bawo kattuwuye nangaro. ⁴⁵ Amma wudə jire wulləkkidəro, wua kasansuwwawo. ⁴⁶ Wundundo biwu dikkənarə shedaji? Jire wulləkkia, awıro wua kasansuwwawo? ⁴⁷ Kam Alayedə mana Alayedəa fanji. Dalil nayi fannuwwawoyədə, nayi Alaye gəni nangaro,» yeno.

Isa-a Nawı Ibrahim-a

⁴⁸ Daji yauidiyədəye tiro: «Ni kam Samariyaye karuwama niyenədə, jirende, gəna?» yera. ⁴⁹ Isaye tayiro: «A'a, wulan sedan bawo. Bawanıro daraja yikki, amma nayi wuro daraja njo wanuwwa. ⁵⁰ Kəlaniro darajədəa magəkkiwawo, amma Fal laa tia maji

mbeji, tima sharamadə wo. ⁵¹ Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam duwon mananidəa ngojənamadə təmmaro nuiwawo,» yeno.

⁵² Yaudiyadəye tiro: «Kərma nilan sedanaro noniyena! Nawi Ibrahim nuna, nawiya gade ye sanuna, amma niye: “Kam mananidəa ngojənamadə təmmaro nuiwawo!” nəmi. ⁵³ Ni bawande Nawi Ibrahimdəa konəmma wa? Ti nuna, nawiya gade ye sanuna. Ni wunduro kəlanəm ngoyem?» yeranniya, ⁵⁴ Isaye: «Kəlaniro daraja yikkia, darajani faidanju bawo. Bawani daraja wuro si, ti duwon tiro Alando nuwidə. ⁵⁵ Tia ngaltəma nonuwwi, amma wu tia nokkəna. “Tia nokkəni,” wulləkkia, kattuwuma nayi gairo walləkki. Amma tia nokkəna, koro mananju ngokki. ⁵⁶ Bawando Nawi Ibrahim karwu jauru kəjiaro jamanni kuroro cəraana. Tia cure karwunju kəjjəna,» yeno.

⁵⁷ Daji yaudiyadəye tiro: «Kərwu fiwuma tammi duwon, Nawi Ibrahimba rumma?» ⁵⁸ Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, kawu Nawi Ibrahim tambimaro, wu mbeji!» yeno. ⁵⁹ Adə nangaro dongur kauye tiro gəptuwuro ngoyera, amma Isa gərade Fado Alayen kiluwo.

9

Isaye kam kambu tambənaa isangaduwu

¹ Isa kodu cədi duwon, kam laa kambu tambənaa kiro. ² Fuwurawanjuye tiro: «Sayinna, wundu biwu cəde kam adə kambu katambo? Tima ra bawanju-a yanju-a?» cane tia keworo. ³ Isaye tayiro: «Biwunju nangaro gəni bi biwu bawanjuye-a yanjuye-a nangaro

gəni, Ala tilan kəndonju fəlejoro kam adə kambu katambo. ⁴ Kausu duwon, dole kida ti sunodənadəyedəa diyo! Bunejiya, wunduma rakce kida cədiwawo. ⁵ Wu dunialan dəgakki duwon, wu nur duniaye,» yeno.

⁶ Awo ania wulyenniya, kanduri cidiro tuwajiye dije ngoje sim kambudəyero cingeyeno.

⁷ Isaye tiro: «Lene, falwu ingi Silowamben lamdəne!» yeno. Maana Silowamdə tunodəna. Daji kambudə leje lamgadanniya, sim cuwande walladan.

⁸ Kəmaskiyanju-a am calan tia lowo cədi caruna-adəye: «Tima gəna kam napkada lowo cədidə?» cane keworo. ⁹ Laaye: «Tima!» canı, laa ye: «A'a, ti gəni, camunonju,» canı. Amma kamdəye: «Wuma, diye!» cəni. ¹⁰ Adə nangaro tiro: «Ndayin gəle sim kiwandəm?» cane keworo. ¹¹ Tayiro: «Kam tiro Isa canidə cidi dije simmiro cinjiye wuro: “Lene, Silowamlan lamdəne!” yeno. Daji lekke lamgadakkəniya, sim kiwandəkko!» yeno. ¹² Tiro: «Kam attə ndaran?» yeranniya, tayiro: «Nokkəni,» yeno.

Farisawaye kambu sim cuwandənadəro koro njəddo

¹³ Daji kam calan kambudəa na Farisawayero kewudo. ¹⁴ Yim duwon Isa cididəa dije sim kambudəye kajənadə yim tustuye.

¹⁵ Koro Farisawadə waldane kamdəa jiri fin sim kiwandro keworo. Tayiro: «Cidi dije simmiro cinjiye lamgadakkəniya, rukki,» yeno. ¹⁶ Farisawadəye laanjaye: «Kam adə Alayen gəni kadio, yim tustuyero daraja cinni nangaro,» canı. Amma

laanjaye: «Awiawin biwuma rakce awo ajabba ajabba ngai cædi?» cani. Daji tayi kəwu yindiro yakkadara. ¹⁷ Koro Farisawadə waldane kambudəro: «Awi kəla kam simməm kajənadəyen wulləmi?» cane keworənniya, tiye: «Ti nawi,» yeno.

¹⁸ Amma yaudiyadə ti kambu duwon curuiro waljənadəa njasarai wajane har bawanju-a yanju-aa bowoyera. ¹⁹ Tayiro: «Adə tadando wa? Ti kambu katambo nuwidə? To, awiawin kərma curuiro walyeno?» cane keworo. ²⁰ Bawanju-a yanju-aye: «Ti tadande ye, kambu katambo yero noniyena. ²¹ Amma jiri fin kərma curuiro bi wundu simnju kajoro noniyende. Ti tadaana gəni, tia korowo! Cinjuman wulji,» yera. ²² Bawanju-a yanju-a adəa wuldunjadə, yaudiyadəa rijana nangaro. Caman tayidə wundu duwon Isa Almasiwuro kasaccidəa dandallan cattuluwi canna. ²³ Adəma nangaro bawanju-a yanju-adəye: «Ti tadaana gəni, tia korowo!» yera.

²⁴ Koro caye baworo waldane yaudiyadə kam calan kambudəa bowojane tiro: «Alaro daraja ye!»* Noniyena, kam adə biwuma,» yera. ²⁵ Tayiro: «Ti biwuma bi biwuma gəniro nokkəni. Awo fal nokkəna, wu kambu duwon kərma rukki,» yeno. ²⁶ Daji tiro: «Awi niro njəddo? Ndayin simməm kayeno?» cane keworənniya, ²⁷ tayiro: «Wulnjagakkənama, fanuwwi. Awiro gademinno fandu rawuw? Nayi ye fuwurawanjuro wa waldu rawuw?» yeno.

---

* **9:24** 9.24 Alaro daraja ye! - Maananjudə jire wulle!

²⁸ Tia rarajane tiro: «Nima fuwuranju wo, amma andidə fuwurawa Nawi Musaye! ²⁹ Ala Nawi Musaro mana cəddənarə noniyena, amma ti adə ndaran kadiomaro noniyende!» yera.

³⁰ Kamdəye tayiro: «Simmi kajənama, ndaran kadioro nonuwwidə jauro ajabba!

³¹ Ala biwuwua kərənjiwaworo noniyena, amma wundu duwon Alaro daraja ce awo cəraanaa cədimadə, Ala tia kərənji. ³² Tən dunia alaktənayeman wunduma kam kambu tambənaye sim kajənadəa ngalte fanjənni.

³³ Kam adə Alayen gəni kadioa, awima rakce cədiwawo!» yeno. ³⁴ Tayiye tiro: «A! Ni curo biwuyen tambəmma duwon andia alamsami!» cane tia deyaro kettuluwo.

Kambuwa jireye

³⁵ Isa kamdəa dandaldən cattuluwunaro fangeno. Tia kattadəranniya, tiro: «Tada Kambədəa kasaddəmma wa?» yeno.

³⁶ Kamdəye: «Kəma, wundu ti wo, tia kasaddəkki?» cəne kiworo. ³⁷ Isaye tiro: «Tia rumma, koro tima niro mananjjiyidə wo!» yenniya, ³⁸ daji kamdəye: «Kəma, kasaddəkkəna,» cəne tiro ambətkeyeno.

³⁹ Daji Isaye: «Shara kamduro dunia adəro kadikko, am caruiwawomadə caroro, koro am caruimadə kamburo waljaro!» yeno. ⁴⁰ Farisawa nanjun dasaana laa mana adəa fangeranniya, tiro: «A! Andi ye kambu wa?» yera. ⁴¹ Isaye tayiro: «Ca nayi kambua, biwundo bawo, amma kərma: “Ruiye!” nuwi nangaro, biwundoa dəgawi,» yeno.

10

Isa səni ngələma

¹ «Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam duwon bəri dimiyayero cinnayen ngayiwawo na gadeyen tacce ngayimadə, ti barwu ye, jawalkorjima ye. ² Amma kam cinnayen ngayimadə, tima səni dimiyadəyedə wo. ³ Cinna guredumadə tiro kajiyi, dimiyadə ye kowonju fanjai. Dimiya kaanjua cunjalan bowoje cuttuluwi. ⁴ Kaanju sammaa cuttuluwiya, fuwunjaro koje dimiyadə tia jagai, kowonju nojana nangaro. ⁵ Təmmaro kusotto jagaiwawo, tin kuruwunno ngərəmjai, kowo kusottowaye nojanni nangaro,» yeno. ⁶ Isa tayiro misal adəa wulyeyeno, amma maananjudəa asujanni.

⁷ Koro Isa walde: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, wuma cinna dimiyadə wo. ⁸ Am burwosane isanadə samma barwuwa ye, jawalkorduwu ye, amma dimiyadə tayia fanjanni. ⁹ Wudə cinna. Kam wuyen ngayia, njəkkawo cuwandi. Ngaye culuwi, səniram ye cuwandi. ¹⁰ Barwudə ndaldu so, njejo so, bannadu so gənia, awima gadero isiwawo. Amma wudə am ro har tayilan gapcəna cawandoro kadikko.

¹¹ «Wu səni ngələma. Səni ngələmadə dimiya nangaro ronju ci. ¹² Kidamadə səni gəni, dimiyadə ye kaanju gəni. Buldu kənde cədi curuiya, dimiyadəə kolje cəgasi, daji buldudə ise tayia cədanə tatarji. ¹³ Tidə kidama nangaro, dimiyadəro lambonju bawo.

¹⁴ «Wu səni ngələma. Dimiyanidəa nokkəna, tayi ye wua nosana, ¹⁵ jiri Bawa wua nosəna,

wu ye tia nokkənadə gai. Dimiyadə nangaro roni yikki. ¹⁶ Koro dimiya gade bəri adəye gəni takkəna. Tayi yea dole kudəkki, koro kowoni fanjai. Daji bəri fal ye, səni fal yero waljai. ¹⁷ Bawadə wua səraana, roni yikkiya, waldəkke mowokki nangaro. ¹⁸ Wunduma rakce roni ngojiwawo, amma rawonin tia yikki. Kənduwo nanin tia njoye mbeji, koro kənduwo nanin tia mowoye mbeji. Adəma wada Bawaniyen fandəkkənadə,» yeno.

¹⁹ Kəla mana aniyen yaudiyadə caye baworo kəwu yindiro yakkadara. ²⁰ Ngəwunjaye: «Kai! Ti karuwama, jəri! Awiro tia kərənnuwi?» cani. ²¹ Am laaye: «Adə mana karuwamaye gəni. Karuwama rakce kambuye sim kaji wa?» cani.

Isa Ngəməri Barga Dəptayen

²² Binəm Jerujalemnin Ngəməri Barga Dəptaye cadi duwon, ²³ Isa balballa Fado Alayen tiro Ngurwo Nawi Mai Sulemanaye canilan dadaji. ²⁴ Daji yaudiyadə tia dirijane kəljane tiro: «Har sawiro andia curo duwuyen kolsami? Nima Almasiwudə woa, federo wulsagane!» yera. ²⁵ Isaye tayiro: «Nayiro wulnjagakkəna, amma wua kasansuwwi. Kəndo cu Bawaniyen dikkidə wua shedasi. ²⁶ Amma wua kasan-suwawo, nayi curo dimiyaniyen bawo nangaro. ²⁷ Dimiyanidə kowoni fanjai. Tayia nokkəna, wua sagai. ²⁸ Tayiro ro sawisoye yikki, koro təmmaro sanuiwawo. Wunduma tayia mukkonin cəmoyiwawo. ²⁹ Bawani tayia wuro sinadə sammaa nankuran kojəna. Wunduma

rakce tayia mukko Bawadäyen cəməyiwawo.

³⁰ Wu-a Bawadə-a tilo,» yeno.

³¹ Daji yaudiyaədə tia roro njejoro waldane dongur kauye tiro gəptuwuro ngoyera.

³² Isaye tayiro: «Kəndo ngəla kada Bawaniye nayiro fəlenjagakkəna. Finja nangaro wuro dongur kauye gəmsuwe sesuwi?» cəne kiworo.

³³ Yaudiyaədəye tiro: «Kəla kəndo ngəlayen gəni, kəla Alaa gaskadunəmben njejiye. Ni kam duwon kəlanəm Alaro ngonəmidə!»

³⁴ Isaye tayiro: «Kitawundon ngai ruwuwada, gəna? "Wuye: Nayi alawa!"† cəna.

³⁵ Kitawu Alayedə rakce baworo tədiwawo. Ala am duwon tayiro mananju cinadəro alawa cənaa, ³⁶ awiro wu duwon Ala kərese duniaro sunodənadəro Alaa gaskakkəna nuwi, wu Tada Alaye nəkkənadəro?

³⁷ Kəndo Bawaniyedəa dikkiwawoa, bare wua kasansuwwi. ³⁸ Amma tayia dikkia, kasan-suwwawo yaye, kəndodəa kasaddowo, nonowo asunowo Bawa curonin kərga, wu ye curo Bawayen kərgakkoro.»

³⁹ Koro waldane tia taro mayera, amma mukkonjan kiluwo.

⁴⁰ Koro Isa walde ngawo bərəm Jordaniyen na Nawi Yahaya kasala tuwaye cədənədəro leje napkeno. ⁴¹ Daji am kada nanjuro isane: «Nawi Yahaya awo ajabba falma cədənni, amma awo Yahaya kəla kam adəyen wuljəna samma jire!»

yera. ⁴² Adəgaima am kada nadən Isaa kasatkera.

11

Karmo Lajarusse

---

† 10:34 10.34 Jaw 82.6

1 Curo bēla Baitaniyen na Meram-a yanjugəna Marta-a dasaanadən kam laa dondi mbeji, cunju Lajarus. 2 Ti Lajarusdə yanjugəna Meram kamu duwon kawudi si Kəmayədəro fiijiye kandurinjūn cinjənədəye. 3 Yaana yindidə kam laa na Isayero canode: «Kəma, kam raammadə dondi,» yeno. 4 Adəa fangenniya, Isaye: «Kəndondi adəye njeroramnju karmo gəni, Alaro daraja ci, koro Tada Alaye ye tiyen daraja cuwandoro!» yeno.

5 Isa Marta-a yanjugəna-a Lajarus-aa cəraana. 6 Daji Lajarus dondiro fangenniya, na dəganadən koro kawu yindiro napkeno. 7 Ngawo adəyen Isaye fuwurawanjuro: «Cinowo cidi Yahudiyayero waldiyo!» yeno. 8 Fuwurawanjuye tiro: «Sayinna, tussənni yaudiyadə nia dongur kauyen njejoro mangera, koro nadəro waldəmi?» yera. 9 Isaye tayiro: «Dabdulan sa mewun yindin dəga, mare? Kam kausu lejia, taljiwawo, nur dunia adəyedəa curui nangaro. 10 Amma kam bune lejia, talji, tilan nur bawo nangaro,» yeno.

11 Adəa wulyenniya, Isaye tayiro: «Sawande Lajarus kənəm cədi, lekke tia sangəkki,» yeno. 12 Fuwurawadəye tiro: «Kəma, kənəm cədia, ngaji,» yera. 13 Isa kəla karmo Lajarusen manajəna, amma tayidə kəla kənəmben manajiro təmayera. 14 Daji Isaye federo tayiro: «Lajarus nuna. 15 Nayi nangaro wu nadən bawodəro kəji fakki, wua kasansoworo. Cinowo nanjuro leniyo!» 16 Daji Toma kam tiro Kawu canidə fuwurawa gadedəro: «Andi ye leniyo Isa-a rokko

nuiyo!» yeno.

Isa kəma karmolan cinowo-a ro sawisoye-aye

¹⁷ Isa kadinniya, ase Lajarus kawunju dewu rai curo kauriyen. ¹⁸ Bəla Baitaniyedə karən Jerujalemben, kattenja alama kilometər yakku gai, ¹⁹ koro yaudiya kada na Marta-a Meram-ayero kəla karmo yanjagənayen tayia tajiduro isana. ²⁰ Marta Isa kənde cədiro fangenniya, cije tia kapkeyeno, amma Meram fadon napkeno.

²¹ Martaye Isaro: «Kəma, ca ni na adənna, yanigəna bawojənni. ²² Amma kərmamaro awi yaye Alaa korəmiya, Ala njiro nokkəna,» yeno. ²³ Isaye tiro: «Yanəmgəna karmolan walje ciji,» yeno. ²⁴ Martaye: «Yim daryeye yim cinowo duniayea karmolan walje cijiro nokkəna,» yeno. ²⁵ Isaye tiro: «Wuma karmolan cinowo-a ro-adə wo! Kam wua kasansənamadə, bawoji yaye, roa dəgai.* ²⁶ Koro wundu duwon roa dəgane wua kasansənamadə təmmaro nuiwawo. Adəa yasaramma wa?» yenniya, ²⁷ tiro: «Aaa, Kəma, nima Almasiwu Tada Alaye duniaro isənadə woro kasaddəkkəna,» yeno.

²⁸ Adəa wulyenniya, Marta leje yanjugəna Meramba bowoje asərlan tiro: «Sayinna isəna, nia bowonji,» yeno. ²⁹ Meram adəa fangenniya, nagatto cije nanjuro leyeno. ³⁰ Isadə bəlaro ngaanni, kuami yaye na Marta tia kapcəgənadən kərga. ³¹ Yaudiya duwon curo fadoyen tia taji-janadə Meram nagatto cije culuwunaro kerunniya, tia geya. Kauriro so dioro lejiro təmayera.

---

* **11:25** 11.25 roa dəgai - Ro sawisoye cuwandi.

³² Daji Meram na Isa dɛganadɛro ise tia kirunniya, fuwunjun tungurumje tiro: «Kɛma, ca ni na adɛnna, yanigɛna bawojɛnni,» yeno. ³³ Isa Meram-a yaudiya ti-a rokko isanadɛ-a casiro kirunniya, karwunju kuttaje hangalnju caa ciyeno. ³⁴ Tayiro: «Ndararo tia kekkuw?» cɛne kiworɛnniya, tayiye tiro: «Kɛma, are rui!» yera. ³⁵ Daji Isa so ngoyeno. ³⁶ Yaudiyaye: «Jiri tia cɛraanadɛa ruiwo!» yera. ³⁷ Amma laanjaye: «Ti kambuye sim kajɛnadɛ rakce Lajarusɛa karmoro cɛkkayiwawo wa?» yera.

Isaye Lajarusɛa karmolan sango

³⁸ Koro Isa karwunju jauru bannadɛna duwon, kauridɛro leyeno. Kauridɛ kul kauye, koro cinju kau kuralan jakkada. ³⁹ Isaye: «Kaudɛa tuluwowo!» yeno. Marta yaana kam bawojɛnadɛye tiro: «Kɛma, jauru kinaji, bawojɛnaye kawu dewu rai, diye!» yeno. ⁴⁰ Isaye tiro: «Wulnjɛgɛkkɛni wa? Yasarammaa, daraja Alaye rumi,» yeno. ⁴¹ Daji kaudɛa kettuluwo. Isa kɛla samero sapce: «Bawa, wua kɛrɛnsɛmmadɛro wusenjɛkkɛna. ⁴² Sawiso wua kɛrɛnsɛmiro nokkɛna, amma jama na adɛn dajanadɛ nangaro adɛa wulyekko, nima wua sunodɛmdɛa kasaccaro,» yeno. ⁴³ Adɛa wulyeniniya, kowo dunoaro sapce: «Lajarus, luwe!» yeno. ⁴⁴ Daji kam bawojɛnadɛ kiluwo, si-a mukko-a batta linnen tikkerɛna, fɛkka ye batta linnen jakkada. Isaye tayiro: «Tia wuinowo, lejo!» yeno.

*Isaa roro njejoro mada
(Mat 26.1-5; Mar 14.1-2; Luk 22.1-2)*

⁴⁵ Adə nangaro yaudiya kada na Merambero isana duwon awo Isa cədənaa carunadə tia kasatkera. ⁴⁶ Amma curonjan laa na Farisawayero lejane awo Isa cədənədəa tayiro wulyeyera. ⁴⁷ Daji wurawa řimannaye-a Farisawa-a majilisdəa capcane tayiro: «Kam adə alama ajabba ajabba kada cədidə, awi gəle diye? ⁴⁸ Tia kolliye adəgai cədia, wundu yaye tia kasacci. Daji Romanwudə isane nandə-a jamandə-a sammaa camoyi,» yera. ⁴⁹ Daji falnja cunju Kaifas, tima saa adən řiman kura wo, tayiro: «Awima nonuwwi. ⁵⁰ Jamadə samma sanuiro kam fal nunama nayiro ngalworo asunuwwi wa?» yeno. ⁵¹ Mana adəa ngumnjun gəni wulyeno, amma saa adən ti řiman kuradə, nawinawi cəde Isa fuwun jamadə nangaro nui yeno, ⁵² koro jamadə runju gəni nangaro, tadawa Alaye tatardanədəa capce fallo waljaro. ⁵³ Daji tən yim adən nia Isaa roro njejoye ngoyera.

⁵⁴ Adəma nangaro Isa federo fuwu yaudiyayen culuwawo, amma cidi karən karaayedəro leje bəla laa Ifərayim canidən fuwurawanju-a rokko napkeno.

⁵⁵ Ngəməri yaudiyaye sala Laya Njəkkayirambədə karəngenniya, am kada bəladeyalan cijane Jerujalembə kəlanja tayirro kalakcaro leyera. ⁵⁶ Fado Alayen dajana Isaa majai duwon, kattenjan: «Awi təmanuw? Ngəmərیدəro isiwawo wa?» cani. ⁵⁷ Caman wurawa řimannaye-a Farisawa-a wada cade

kam laa na Isa dëganadëa nojënäa, iso tayiro wuljuwo tia cada canna.

12

Merambe Isaa sittëranjuro dabbarduwu (Mat 26.6-13; Mar 14.3-9)

¹ Sala Laya Njëkkayirambero kawu arakku gapcoa, Isa bëla Baitaniye na Lajarus kam duwon karmolan cësangënadë dëganadëro leyeno. ² Nadën Isaro masëna dabbaryeyera. Marta masënadëa dagarji, Lajarus ye am Isa-a rokko masëna boro napcanadëye falnja. ³ Daji Meram sëndal curonjun kawudi jauru tamanna cunju nardi ngoje si Isayero fijiye kanduri këlanjuyen cinje, har buwuttu kawudidëyedë fado ngaa kimowo. ⁴ Fuwurawanjuye falnja Yahusa Iskariyot cani kam duwon tia fuwun këladowanjuro sërëcciyidëye: ⁵ «Awiro kawudi adëa dinariyus yer yakkuro calade wuridëa talaawaro cadënnidë?» yeno. ⁶ Adëa wuldunjudë, talaawaro kissëgëna gëni, ti barwu, koro arittanja ye mukkonjun awo curodëro casakkidëa ndalji nangaro. ⁷ Isaye tiro: «Tia kolle! Kawudi adëa gënadunjudë, yim sittëraniyero wua dabbarduwuro adëa kido. ⁸ Talaawasodë sawisoro curondön mbeji, amma wudë sawisoro gëni curondön dëgakki,» yeno.

Lajarussa roro njejoro mada

⁹ Jama yaudiya kada kadami Isa nadën mbejiro fangeranniya, cijane ti runjua gëni, Lajarus kam karmolan cësangënadë yea kuroro kadira. ¹⁰ Daji wurawa řimannaye nia Lajarus yea roro

njejoye ngoyera, ¹¹ dalilnjudə yaudiya kada kəla tiyen tayia koljane Isaa kasaccana nangaro.

Isaye mai gai Jerujalembo ngawo

(Mat 21.1-11; Mar 11.1-11; Luk 19.28-40)

¹² Wajənanjua jama kada ngəməridəro isanadə Isa Jerujalembo isiro fangeranniya, ¹³ ngəlai diwinoye ngojane tia kaptuwuro keluwo. Kowo sapcane: «Hosanna!* Bargaa ti cu Kəmandeyen isimadə! Bargaa Mai Israyilayedə!»† cani. ¹⁴ Daji Isa koro kutta cuwande juwane kəlanjun napkeno, kitawulan ruwuwadadə gai: ¹⁵ «Bare rinəmmi, fero Siyonne!‡ Akko mainəm kəla koro kuttayen‡ napkada kənde cədi.»† ¹⁶ Fuwurawanju awo ania awimaro burwon asujanni, amma Ala Isaro daraja kenniya, daji awo ani kəlanjun kitawulan ruwudəna ye, tiro caddəna yea takkera. ¹⁷ Jama duwon Isa-a rokko sa Lajarussa curo kauriyen bowoje karmolan cəsəngənədən dasaanadə sheda cadi. ¹⁸ Dalil jama kada tia kaptuwuro caluwunayedə alama adəa cədəna fanjana nangaro. ¹⁹ Daji Farisawaye kattenjan: «Ruwi wa? Awima ranguwe diwwawo. Akko dunia nga ngawonju jaana!» yera.

Isaye kəla darajanju-a karmonju-ayen manadu

²⁰ Curo am Alaa ambəttuwuro sa ngəməriye Jerujalembo isanadəyen am lardu Gəresse laa

---

* **12:13** 12.13 Hosanna - Alaa yungoriyo! † **12:13** 12.13 Jaw 118.25-26 † **12:15** 12.15 fero Siyonne - Jama Jerujalembe.

‡ **12:15** 12.15 kəla koro kuttayen - Noduwuram Isa rokura bawoa kələwan kənde cədiye. † **12:15** 12.15 Jak 9.9

ye mbeji. ²¹ Na Filibus kam bəla Baitsaida cidi Galileyro isane tiro: «Maləm, Isaa kuroro maniye,» yera. ²² Filibus leje Andarawusso wuljiye, Andarawus-a Filibus-a ye na Isayero lejane tiro wulyeyera.

²³ Isaye tayiro: «Sa cədəna, sa duwon Tada Kambe daraja cuwandidə. ²⁴ Jiremaro nayiro wulnjagakki, kasuni algamaye cidiro cure nuiwawoa, runju napci. Amma nuia, nema kada cakki. ²⁵ Kam duwon ronju cəraanamadə ronjudəa cuwatki, koro kam duwon dunia adən ronjua wajənamadə tia har ro sawisoyero cəriwi. ²⁶ Kam laa nanwolodi wuro səddia, wua səga! Koro na dəgakkənadən wolodini ye dəgai. Kam laa nanwolodi wuro səddia, Bawadə daraja tiro ci.

²⁷ «Kərma karwuni kuttu. Awi gəle wulləkki? Bawa, sa adəro§ wua səkkaye? A'a, adəma nangaro sa adəro kadikko. ²⁸ Bawa, cunəmbo daraja ye!» yeno. Daji kowo samelan nukce: «Tiro daraja yikkəna, koro yaye daraja yikki,» yeno. ²⁹ Jama nadən daadadə kowodəa fangeranniya, gərdu keyeraye canı, laaye: «Malaiya laa tiro mana cəddo,» canı. ³⁰ Isaye tayiro: «Kowo adə wu nangaro gəni, nayi nangaro nukkeno,» yeno. ³¹ Kərmama dunia adəro shara kamdiyi, kərma maina dunia adəyea* dujane culuwi. ³² Wudə, wua rosəgəwiya, am sammaa nanıro gərgəkki. ³³ Adəa wuldunjudə, karmo jiri fin fuwun nuidəa fəleyeno.

---

§ 12:27 12.27 sa adəro - Sa bone-a daraja-aye. * 12:31 12.31 maina dunia adəye - Yiwulis.

³⁴ Daji jamadäye tiro: «Curo Attaurayen Almasiwudə sawisoro dəgairo faniyena.† Ndayin gəle Tada Kambedəa rojagai nəmi? Wundu Tada Kambe adə?» yera. ³⁵ Daji Isaye tayiro: «Nurdə koro yaye dawundon sa ganaro mbeji. Nur tawwa duwon, dadanowo, bare duwu nayia njawandənniro. Kam duwon curo duwuyen leji-madə na leji nojənni. ³⁶ Nurdəa tawwa duwon, nurdəa kasaddowo, tadawa nurrero walloworo,» yeno. Isa awo ania wulyenniya, nadəa kolje tayilan gəraadan.

Kasattunambu yaudiyaye

³⁷ Isa fuwu jamayen alama ajabba ajabba kada cədəna yaye, tia kasaccanni. ³⁸ Adəgaima awo Nawi Ishaya kitawulan wuljənədə wakkayeno. Tiye: «Kəmande, wundu kawurindədəa kasacco? Koro wunduro Kəmande mukkonju kənduwoa fəlejuwo?»† cəna. ³⁹ Adəma nangaro rakcane kasaccaiwawo. Koro yaye Nawi Ishayaye:

⁴⁰ «Ala simnja jakce kəlanja kibbajəgəna, bare simnjan carunni, koro karwunjan asujan-niro. Ngai gənia, naniro waldane tuwa cade, tayia isangagəkki,»† cəna.

⁴¹ Nawi Ishaya daraja Isaye curuna ye, kəlanjun manajəna ye nangaro, awo ania wulyeno.

---

† **12:34** 12.34 Jaw 110.4; Ish 9.7; Ejk 37.25; Dan 7.14 † **12:38** 12.38 Ish 53.1 † **12:40** 12.40 Ish 6.10

⁴² Adə yaye curo wurawa yaudiyadəyen ngəwu Isaa kasaccana. Amma Farisawa nangaro federo wuljaiwawo, bare Farisawadə tayia dandalan cattuluwunniro, ⁴³ awoa daraja kambədəa Alayemaa kojənarə caraana.

⁴⁴ Daji Isaye kowo sapce: «Kam wua kasansənamadə, wua gəni, ti wua sunodənadəa kasacco! ⁴⁵ Koro kam wua suruimadə ti wua sunodənadəa curui. ⁴⁶ Wu duniaro nur gai kadikko, wundu duwon wua kasansənamadə, bare curo duwuyen dəganni. ⁴⁷ Kam duwon manani fanje ngoduro wajənamadə, wu gəni shara tiro yiddəkki, dalilnjudə am duniayero shara njəddoro gəni, duniadəa njəkkaworo kadikko nangaro. ⁴⁸ Kam duwon wua wase manani ngoduro wajənamadə sharamanju mbeji. Mana wulləkkənadə yim daryeyea tia sharaji. ⁴⁹ Kəlanin gəni mana kidəkko, amma Bawa wua sunodənadə awo wulləkkidə-a jiri tia wulləkkidə-a wada wuro sina. ⁵⁰ Koro wadanjudə ro sawisoyero nokkəna. Adəma nangaro awo wulləkkidə, jiri Bawa wulsəgənadə gairo wulləkki,» yeno.

KIDA ISAYE DAWU KƏNGAYAMBANJUYEN

13

Isaye si fuwuranjuye tuldu

¹ Kawu sala Laya Njəkkayirambedəro, Isa sanju dunia adəa koləme na Bawanjuyero leduye cədənaro nojəna duwon, jamanju dunia adəyeya cəraana nangaro, tayiro kərawonju cotto

faleyeyeno. ² Yiwulis calan nia Isaa sərəttuwuye curo karwu Yahusa Iskariyot tada Simannero cakkəna. Bəri lesayelan, ³ Isa Bawadə awo sammaa mukkonjuro cakkəna ye, na Alayen kadio na Alayero waldi yero nojəna duwon, ⁴ daji cije kajəmunju gənaje batta laa ngoje canjanjuro kikkero. ⁵ Ngawo adəyen ingi tasaro fijiye si fuwurawanjuyedəa tuldu badije batta canjanjuro cikkerənadən cinji ngai duwon, ⁶ na Siman Biturussero kadinniya, Biturusse tiro: «Kəma, nima wa sini tulləmi?» yeno. ⁷ Isaye tiro: «Awo dikkidəa kərma asunəmbawo, amma fuwun asunəmi,» yeno. ⁸ Biturusse tiro: «A'a, təmmaro sini tulləmbawo!» yenniya, Isaye: «Tulləkkənia, nanilan nuwanəm bawo,» yeno. ⁹ Siman Biturusse: «Kəma, sini runju gəni, mukkonni-a kəlani-a yea tulle!» yeno. ¹⁰ Isaye tiro: «Kam kasaldənadə, sinju tulda gənia, kadawu tilan bawo. Nayi tayir, amma nayi samma gəni,» yeno. ¹¹ Isa sərəttuwumanjudəa nojəna, adəma nangaro tiye: «Nayi samma gəni tayir wo,» yeno.

¹² Sinja tulje kerənniya, Isa kajəmunju ngoje luje walde napce tayiro: «Awo njadəkkənadəa asunuwwa wa? ¹³ Wua sayinna-a Kəma-alan bowosuwi, jirendoa, wuma ti wo nangaro. ¹⁴ Daji wu Kəmando ye, sayinnando ye duwon sindo tulləkkənadə, si amandoye tulda nayi yero wajimnjaana. ¹⁵ Nayiro misal ngedəkko, nayi ye jiri njaddəkkənadə gai amandoro yiddowo! ¹⁶ Jiremaro nayiro wulnja-gakki, wolodi banju ngimbaa kojiwawo, koro

kadunoma ye kam duwon tia cunodənadəa kojiwawo. ¹⁷ Awo ania nonuwwadə, bargando, tayia diwia. ¹⁸ Kəla nayi sammayen gəni mananəkki, am kərenəkkənədəa nokkəna. Amma dole sai awo kitawulan ruwwadadə wakkajiya: “Kam wu-a rokko masəna diyedə kəladoniro waljəna.”† ¹⁹ Kərma kawu wakka-jiro nayiro wulnjagakki, sa wakkajiya, wuma ti woro kasaddoworo. ²⁰ Jiremaro nayiro wulnjagakki, wundu duwon kam nodəkkənədəa cəmowonadə wumaa səmowo. Koro wundu duwon wua səmowonadə ti wua sunodənamaa cəmowo,» yeno.

Masəna *sala Laya Njəkkayirambe

(Mat 26.17-25; Mar 14.12-21; Luk 22.7-13)

²¹ Awo ania wulje kerənniya, Isa hangalnju jauro cije: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, kamndo laa wua mukko kəladowaniero sərənsiyi,» yeno. ²² Fuwurawadə kattenjan ninidane kəla wunduyen manajimaro nojanni. ²³ Falnja ti duwon Isa jauro cəraanadə gərə Isayen giriskada mbeji. ²⁴ Daji Siman Biturus kəla wunduyen manajiro tia cuwororo bəlaana kam giriskadadəro kiddo. ²⁵ Daji Isaa karənje tiro: «Kəma, wundu?» cəne kiworo. ²⁶ Isaye: «Kam duwon tiro burodi adəa yigapkekke yikkimadə, tima!» yeno. Burodidəa kigapkənniya, Yahusa tada Siman Iskariyottero kaino. ²⁷ Njangodəa kimowonniya, Yiwulis karwunjuro kərgawo. Isaye tiro: «Awo dimidəa duwan de!» yeno.

---

† **13:18** 13.18 Jaw 41.9

28 Amma curo am masɛnaro napcanayen fal-njama awiro adɛa tiro wulyeyenoro asujɛnni.
 29 Yahusa arittadɛ mukkonjun nangaro, laanja Isaye tiro lejo kare ngɛmɛriyedɛa cuwo bi awo laa talaawaro co wuljoro tɛmayera. 30 Yahusa njangodɛa kimowonniyama, kiluwo. Sadɛ bune.

Kalmaram: Sala Laya Njɛkkayirambe

Laya Njɛkkayirambɛdɛ, tima laya Israyilawu burwojane jaman Nawi Musayen duwanadɛ wo. Jaman adɛn Israyilawu Masarnin dasaana nankɛrɛa Fira'aunaro caddi duwon, tayia nankɛrɛanjalan tuluworo, Ala Fira'aunara Masarwu-aro ajawu jau jau gɛnayejeno. Kawu sa ajawu kurwowu daryeye isidɛro, Alaye Nawi Musaro Masar ngaro wowom gɛnajiye tadawa karuye sammaa ceji yeno. Amma Israyilawuro jawal wowom karmoye adɛro kaduye amarjɛgɛna. Fadoma nguson ngɛlaro bi dal kɛrwu falla layaro cɛda kajiri duwajo bu layadɛye laa ngojo cinna fannjuyero cinjuwo! Dalilnjudɛ bune Kɛmande wowom karmoye Masar ngaro gɛnaduwuro ise bu cingaadadɛa curuiya, koji fadodɛro ngayiwawo. Ngaima barga bu layadɛyen wowom karmoye Masarwua cuwandidɛ Israyilawua lejiwawo. Ala wuljɛnadɛ gai, awo ani samma wakkayera.

Laya Israyilawua karmoro cɛkkaanadɛa Laya Njɛkkayirambɛlan bowoyera. Ku kundenno sanju cɛdiya, kaduwu Israyilawuye yaudiya cani sala Laya Njɛkkayirambe cadi. Tɛlam nasarayelan sala Laya Njɛkkayirambɛdɛro Pak cani.

Bargaande Isa Almasiwu sa sala Laya Njakkayirambedən kano. Kawu sadə isidəro, Isaye fuwurawanjuro ronju co am ngəwu merujoro kadio yeno. Adəa wuldunjudə, alama barga bu fida laya njakkayirambedən Ala Israyilawua nankareanjan cuttuluwunadə gai, Isa ronju ce am tia kasaccanadəa nankareanjan kittuluwo. Barga karmonjuyen jama Isaye nankaree Yiwulissen kəlanja camowona ye, koro wowom Alayero kajana ye. Ngəlaro Laya Njakkayirambedə naptu Njakkayimande Isa Almasiwuye cədi nangaro, curo Linjilayen tia kaala Tama Alaye yelan bowojai.

Wada bərin

³¹ Yahusa kiluwunniya, Isaye: «Kərma duwon Tada Kambedə daraja cuwandi, koro Ala ye tiyen daraja cuwandi. ³² Tiyen Ala daraja cuwandia, Ala kəlanju ye tiro daraja ci, koro sadəman tiro daraja ci. ³³ Tadawani sanana, sa gana laaro curondon dəgakki. Wua masuwi, koro yaudiyarə wulgəkkənadə gai nayi yero kərma wulnjagakki, na lekkidəro ranguwe lenuwwawo. ³⁴ Nayiro wada bərin njadəkki: Amandoa rawowo! Jiri nayia njaraakkənadə gai, nayi ye amandoa rawowo! ³⁵ Amandoa raawwaa, adəgainin am samma nayi fuwurawaniro nojai,» yeno.

Isaye Biturus tia angərji wuldu

(Mat 26.31-35; Mar 14.27-31; Luk 22.31-38)

³⁶ Siman Biturusse tiro: «Kəma, ndararo lenəmi?» cəne kiworənniya, Isaye tiro: «Na

lekkidəro rangəme kərma wua səgambawo, amma fuwun səgami,» yeno. ³⁷ Biturusse tiro: «Kəma, awiro kərma rangəkke njəgakkiwawodə? Ni nangaro roni yikki,» yeno. ³⁸ Isaye tiro: «Wu nangaro ronəm yimi? Jiremaro niro wulnjəgəkki, ku kawu gudowom kokkore cakkidəro, wua yakkuro angərsəmi,» yeno.

14

Isa jawal Alaye

¹ «Bare karwundo kuttajənni. Alaa kasadowo, wu yea kasansənowo! ² Fado Bawaniyen na naptuye kada mbeji. Adə gənia, wulnjagakkiwawo. Lekke nayiro na dabbarnjagakki. ³ Lekke na dabbarnjagakkiya, waldəkke isəkke naniro njasadəkki, na wu dəgakkidən nayi ye dəgaiworo. ⁴ Koro jawal na lekkiyedəa nonuwwa,» yeno. ⁵ Tomaye tiro: «Kəma, na lenəmidəa noniyende. Ndayilan rangiye jawaldəa noniye?» yeno. ⁶ Isaye tiro: «Wuma jawaldə wo, wuma jiredə wo, wuma rodə wo. Wuyen gənia, wunduma na Bawadəyero isiwawo. ⁷ Wua nosuwwaa, Bawani yea nonuwi. Na adən fuwun tia nonuwwa ye, ruwwa ye,» yeno.

⁸ Filibusse tiro: «Kəma, Bawadəa fəlesagane, adə mərədunde galji,» yenniya, ⁹ Isaye tiro: «Wu tussəna nayi-a rokko duwon, koroma wua nosəmmi, Filibus? Kam wua surunadə Bawadəa curuna. To, ndayin gəle Bawadəa fəlesagane nəmi? ¹⁰ Wu Bawadən kərgakko, Bawadə ye wulan kərgaro kasaddəmmi wa? Mana wu

wulnjagakkidæa ngummin gæni wullækki, Bawa wulan dëganadæ, tima këndonju cædidæ wo. ¹¹ Wu Bawadæn kergakko, Bawadæ ye wulan kergaro kasaddowo, bi këndodæ nangaro kasaddowo!

¹² «Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam wua kasansenamadæ ye këndo dikkidæa cædi. Koro këndo animaa kojæna cædi, na Bawadæyero lekki nangaro. ¹³ Awi yaye cunilan koruwiya, dikki, Bawadæ Tadadæn daraja cuwandoro. ¹⁴ Awo laaro cunilan wua suworuwia, dikki.

Kænsio Ruhu Alaye

¹⁵ «Wua særaawwaa, wadawani gawi. ¹⁶ Daji Bawadæa korække nayiro Banama gade nayi-a rokko sawisoro dëgaro njadi. ¹⁷ Tima Ruhu jireyedæ wo. Duniadæ rakce tia cæmoyiwawo, tia carunni bi nojanni nangaro. Amma nayidæ tia nonuwwa, dalilnjudæ nayi-a rokko kerga, koro karwundon dëgai.

¹⁸ «Nayia ngæni kolnjakkiwawo, waldække nandoro isækki. ¹⁹ Sa gana cædiya, duniadæ gadero suruiwawo, amma nayi wua suruwi. Wu roa dëgakki nangaro, nayi ye roa dëgawi. ²⁰ Yim adæn wu Bawadæn kergakkoro nonuwi, nayi ye wulan kergaw, wu ye nayin kergakkoro nonuwi. ²¹ Kam wadawani ngoje jëgaimadæ, tima kam wua særaanadæ wo. Koro kam wua særaanadæa Bawani cærayi, wu ye tia raakke tiro fæledægakki,» yeno.

²² Yahusa tada Iskariyotte gænidæ tiro: «Kæma, ndayilan duniadæro gæni, andiro fæledægæmi?» cæne kiworo. ²³ Isaye tiro: «Kam laa wua

səraanaa, manani jəgai. Bawani tia cərayi, nanjuro isiye ti-a rokko nammiye. ²⁴ Kam wua səraanimadə manani jəgaiwawo. Koro mana fanuwidə kakke gəni, Bawa wua sunodənadəye.

²⁵ «Awo ania wu curondon dəgakkəna duwon nayiro wulngerakko. ²⁶ Banamadə, Ruhu Alaye ti duwon Bawa cunilan cunodidə, nayiro awisoa alamnjagai, koro awo wulnjagakkəna sammaa tanjagai. ²⁷ Nanlewa kolnjagakki, nanlewani nayiro njadəkki. Jiři dunia cidə gainin gəni nayiro njadəkki. Bare hangalndo cijənni bi rinuwwi! ²⁸ Nayiro: “Wu lekki, koro waldəkke nandoro isəkki,” wulnjagakkənədə fanuwwa. Wua səraawwaa, na Bawadəyero lekkiro kəji fanuwi, Bawadə wua kosəna nangaro. ²⁹ Kərma kawu wakkajiro nayiro wulnjagakkəna, sa wakkajənədən, kasadoworo. ³⁰ Ngəwuro nayiro mananjagakkiwawo, maina duniayedə* kənde cədi nangaro. Kəlanin kənduwo cədanni. ³¹ Amma duniadə Bawadəa raakkənaro nojoro awo Bawadə wua sakkənədəa dikki. Cinowo, leniyo!» yeno.

15

Misal ya inabbe-a dəlambanju-aye

¹ «Wuma ya inabbe jireyedə wo, Bawanidə tima jərwumadə wo. ² Dəlam wulan tada cakkiwawo fi yayea calji, koro dəlam tada cakki fi yayea tada kada cakko sərakci. ³ Nayidə mana wulnjagakkənədə nangaro kərmədəma tayirro walluwwa. ⁴ Wulan dəgaiwo, wu ye

* **14:30** 14.30 maina dunia adəye - Yiwulis.

nayin dægakki. Jiri dëlam runju ya inabero tandëgënnin rakce tada cakkiwawodë gai, nayi ye wulan dëgawwawoa, ranguwe tada yakkuwwawo. ⁵ Wuma ya inabbedë wo, nayima dëlambadë wo. Kam wulan dëgana koro wu ye tilan dëgakkënamadë tada kada cakki, dalilnjudë wulan gëni kërgawwa, awima ranguwe diwwawo nangaro. ⁶ Kam duwon wulan dëganimadë, tia dëlam gai deyaro gëpcagane ngamji. Daji tayia capcane kannuro fijagane warjai. ⁷ Amma nayi wulan dëgawe manani ye nayilan dëgaia, awo raawwaa korowo, fanduwu. ⁸ Akko awo Bawaniro daraja cidë: Tada kada yakkuwiya, adëgainin nayi fuwurawani jireyero walluwi. ⁹ Jiri Bawadë wua sëraanadë gai, wu ye njaraakkëna. Curo kërawayiyen dëgaiwo! ¹⁰ Wadawani gawia, curo kërawayiyen dëgawi, jiri wu ye wadawa Bawaniye gakke curo kërawayiyen dëgakkënadë gai. ¹¹ Karwukëjini nayilan dëga, karwukëjindo ye tai daje këjijoro adëa nayiro wulnjagakkëna.

¹² «Akko wadanidë: Amandoa rawowo, jiri wu ye nayia njaraakkënadë gai. ¹³ Sawawanju nangaro ronju njodë, kërawo adëa nankuran kojëna bawo. ¹⁴ Wada nayiro njadëkkënadëa gawia, nayi sawawani. ¹⁵ Nayia wolodiyalan gadero bowonjagakkiwawo, wolodi awo banju ngimba cëdidëa nojënni nangaro. Amma nayia sawawalan bowonjagakki, awo Bawaniyen fakkëna sammaa isanonjagakkëna nangaro. ¹⁶ Nayi gëni wua këresuw, wuma nayia kërënjakke lenowo tada yakkowo tadando

dəgaro galangerakko. Daji awi yaye cunilan Bawadəa koruwi ngaa nayiro njadi. ¹⁷ Akko wada nayiro njadəkkənadə: Amandoa rawowo!

Duniaye jama Isayea wadu

¹⁸ «Duniadə nayia wanjanaa, wumaa nayin burwonno wassoro nonowo! ¹⁹ Ca nayidə duniayea, duniadə kaanjudəa cərayi. Amma nayi duniaye gəni, curo duniayen nayia kərenjakkəna nangaro, duniadə nayia wanjana. ²⁰ Mana wulnjagakkənadəa tangowo: “Wolodi banju ngimbaa kojiwawo.” Wua basarsanaa, nayi yea basarnjai. Manani jaanaa, kaando yea jagai. ²¹ Amma awo ani sammaa kəla cuniyen nayiro njaddi, ti wua sunodənadəa nojanni nangaro. ²² Ca isəkke mana tayiro yiddəkkənia, biwunja bawo. Amma kərma dalil biwunja bawo caniye bawo. ²³ Kam wua wasənamadə Bawani yea wajəna. ²⁴ Ca kəndo wunduma gade cədənni curonjan dikkənia, biwunja bawo. Amma kərma wu-a Bawani-aa saruna ye, wasana ye, ²⁵ mana wadanjalan ruwuwadadə wakkajo: “Dalil bawoalan wua wasera.”†

²⁶ «Banama na Bawadəyen nayiro njakkun-odəkkidə, tima Ruhū jireye na Bawadəyen isidə wo. Isiya, kəla wuyen sheda ci. ²⁷ Nayi ye kəla wuyen sheda yiwi, dalilnjudə tən badiduramnin wu-a rokko dəgawwa nangaro.

---

† 15:25 15.25 Jaw 35.19; 69.4

16

¹ «Bare talluwuwo awo ania wulnjagakkəna.
² Dandallan nayia njattuluwi. Ai, sa ise wundu yaye nayia roro njeyesiya, kida Alaye cədo ro təməji. ³ Ngai cadi, Bawadəa nojanni bi wua nosanni nangaro. ⁴ Amma awo ania nayiro wulduwunidə, sanja cədiya, tayia wulnjagakkənaro tangoworo. Badiduramnin awo ania nayiro wulnjagakkəni, wu-a nayi-a rokko dəgaiye nangaro.

Kida Ruhu Alaye

⁵ «Amma kərma na ti wua sunodənadəyero waldəkki, koro curondon wunduma wuro: “Ndararo lenəmi?” cəne suworənni.
⁶ Amma awo ania wulnjagakkəna nangaro, karwundo ngaso kuttajəna. ⁷ Adə yaye jire wulnjagakki, waldəkkənama nayiro ngalwo. Waldəkkiwawoa, Banama nandoro isiwawo. Amma waldəkkia, tia nayiro juwanjagakki.
⁸ Isiya, duniadəro kəla biwu-a jire-a shara-ayen kəndonja diwiro tawakciyi. ⁹ Kəla biwuyen, wua kasansanni nangaro. ¹⁰ Kəla jireyen, na Bawadəyero waldəkki, koro gadero suruwawo nangaro. ¹¹ Kəla sharayen, maina dunia adəyedəro* shara kamdəgəna nangaro.

¹² «Koro yaye awo kada nayiro wulduwuye takkəna, amma kərmadəro ranguwe tayia ngonuwawo. ¹³ Ruhu jireye isiya, nayia jawal jireye sammaro simonjagai. Ti ngumnjun gəni manaji, awo fanjəna runju manaji, koro awo fuwun wakkaji ye nayiro wulnjagai. ¹⁴ Wuro daraja si, dalilnjudə awo kakke ngoje nayiro

* **16:11** 16.11 maina dunia adəye - Yiwulis.

isanonjagai nangaro. ¹⁵ Awo Bawaye samma kakke. Adəma nangaro awo kakke ngoje nayiro isanonjagai yekko.

Karwukutta fuwurawaye karwukəjiro waldu

¹⁶ «Gana tussiya, gadero wua suruwwawo, koro gana tussiya, gademinno wua suruwi,» yeno. ¹⁷ Daji fuwurawanjuye laanja kattenjan: «Awi maana awo wulsagaiyedə wo? “Gana tussiya, gadero wua suruwwawo, koro gana tussiya, gademinno wua suruwi,» koro “Na Bawadəyero waldəkki nangaro,» yera. ¹⁸ Daji tayiye: «Awi maana awo wulji adəye wo? “Gana tussiya,» kəla awiyen manajimaro noniyende!» yera. ¹⁹ Isa kəla adəyen tia koro caraanaro asuje tayiro: «Kəla adəyeman wa amandoa kokoruwi? “Gana tussiya, gadero wua suruwwawo, koro gana tussiya, gademinno wua suruwi,»» yeno. ²⁰ «Jiremaro nayiro wulnjagakki, yiruwi ye, njəmmuwi ye, amma duniadə kəji fanji. Karwundo kuttaji, amma karwukuttando karwukəjiro walji. ²¹ Kamu tada cambiya, jauru laiya cai, sanju cədəna nangaro. Amma tadadəa cambiya, laiya canadəa takciwawo, karwukəji tada tambənadəye nangaro. ²² Nayi ye kərma karwundo kuttaji. Amma gademinno nayia njarukkiya, karwundo jauru kəjiji, koro wunduma karwukəjindo adəa cuttuluwiwawo. ²³ Yim adən awimaro wua suworuwwawo. Jiremaro nayiro wulnjagakki, awi yaye Bawadəa cunilan koruwwadəa nayiro njadi. ²⁴ Koroma awima cunilan koruwwi. Korowo fanduwu, karwukəjindo tai daje kəjjoro!

²⁵ «Awo ania misalnin wulnjagakkæna. Sa ise nayiro misalnin wulnjagakkiwawo, amma federo kæla Bawadæyen wulnjagakki. ²⁶ Yim adæn cunilan koruwi, koro nayiro Bawadæa njakkorækki nækkiwawo. ²⁷ Bawa kælanju nayia njaraana, dalilnjudæ wua særaawwa ye, wu Alayen kadikkoro kasadduwwa ye nangaro. ²⁸ Bawadæyen isække duniaro kadikko, koro duniadæa kollække na Bawadæyero waldækki,» yeno.

²⁹ Daji fuwurawanjuye tiro: «Akko kæрма misalnin gæni, federo wullæmi. ³⁰ Kæрма awisoa nonæmma ye, koro kam niro koro njæddoro mæradunæm bawo yero noniyena. Adæmaro Alayen kadimbo kasaddiyena,» yera. ³¹ Isaye tayiro: «Kæрма kasadduwwa wa? ³² Akko sa isi har isænama, sa duwon nayia tatarnjane wundundo yaye fannjuro leje wua runi kol-sidæ. Amma wudæ runi gæni, Bawadæ rokkinin nangaro. ³³ Awo ania nayiro wulnjagakkæna, wulan nanlewa fandoworo. Dunialan bone yawi, amma karwundo gerowo! Kæla duniayen kænnasar fandækkæna,» yeno.

17

Moduwa Isaye fuwurawanjuro

¹ Isa awo ania wulyenniya, kæla samero sapce: «Bawa, sadæ cædæna. Tadanæm daraja niro njoro tiro daraja ye, ² awoa am tiro yimma sammaro ro sawisoye coro, tiro kænduwo kæla adamgæna fi yayen kem. ³ Ro sawisoyedæ, adæma ni Ala jireye tok tilodæa nonja, koro Isa Almasiwu ti

nodəmmadə yea noja. ⁴ Kida dioro simmadəa tumowokkilan dunialan daraja njikkəna. ⁵ To, Bawa, daraja duwon ni-a rokko kawu dunia alaktənaman takkənadəa wuro se!

⁶ «Am dunia adən wuro simmadəro cunəm isanogəkkəna. Tayi kaanəm, tayia wuro sime mananəm jaana. ⁷ Kərma awo wuro simma samma nanəmnin kadioro nojana. ⁸ Mana wulsəgəmmadəa tayiro wulgəkkəna. Manadəa camoye wu nanəmnin kadikkoro jiremaro nojana, koro nima wua sunodəmdəa kasaccana. ⁹ Tayiro moduwa yiddəkki. Duniadəro gəni, tayi duwon wuro simmadəro moduwa yiddəkki, tayi kaanəm nangaro. ¹⁰ Awo kakke samma kaanəm, awo kaanəm samma ye kakke. Koro tayilan daraja fandəkkəna. ¹¹ Wudə dunialan gadero dəgakkawo, amma tayidə koro yaye dunialan dasayi, koro wu ye nanəmbo isəkki. Bawa Tayir,* cunəm duwon wuro simmalan tayia rone! Tayi tiloro walja, jiri wu-a ni-a tilodə gai. ¹² Sa wu tayi-a rokkodə, cunəm duwon wuro simmalan tayia royekko. Tayia rokkəna, koro awo kitawulan ruwuwadadə wakkajoro ti faccəgənamadəro kajia, falnjama faccəgənni.† ¹³ Amma kərma nanəmbo isəkki. Awo ania curo duniayen wulləkki, karwukəjini jauru tayilan dəgaro. ¹⁴ Tayiro mananəm yikkəna. Duniadə tayia wayeno, tayi duniaye gəni nangaro, jiri wu ye duniaye gənidə gai. ¹⁵ Tayia dunialan tuluwero gəni njuworəkki, amma tayia

---

* **17:11** 17.11 Bawa Tayir - Biwubawoma, am-a gade. † **17:12** 17.12 Jaw 41.9

ti Kēladolan† kanero njuworækki. ¹⁶ Tayi duniaye gāni, jiri wu ye duniaye gānidā gai. ¹⁷ Jirelan tayia tayirro‡ kalange. Mananāmdā, tima jiredā wo. ¹⁸ Jiri wua duniaro sunodāmmadā gai, wu ye tayia duniaro kinodækko. ¹⁹ Tayi nangaro kēlania niro njikkēna, tayi ye jirelan tayirro waljaro!

²⁰ «Tayi runjaro gāni, koro tayi duwon man-anjalan wua kasansaidā yero moduwa yiddækki. ²¹ Bawa, tayi samma tiloro walja, jiri ni wulan, wu ye nilandā gai. Tayi ye andilan tiloro walja, duniadā nima wua sunodāmbō kasac-coro. ²² Koro daraja wuro simmadāa tayiro yikkēna, tayi tiloro walja, jiri andi tilodā gai. ²³ Wu tayilan, ni ye wulan. Adəgainin tiloro walja, duniadā nima wua sunodām ye, koro jiri wua sēraammadā gai tayia raamma yero nojoro. ²⁴ Bawa, tayi wuro simmadā yea wua rokko na dəgakkēnadān napcaiya, raakko. Adəgaima darajani carui, daraja duwon wuro simma, kawu dunia alaktiman wua sēraamma nangaro. ²⁵ Bawa Jirema, duniadā nia nonjēnni. Amma wu nia nonjēkkēna, koro tayi ani nima wua sunodembo nojana. ²⁶ Cunām tayiro isanogəkkēna, koro fuwun isanogəkki, kərawo tilan sēraammadā curonjan dəgaro, wu ye tayilan dəgakkoro,» yeno Isaye.

BONE-A DARAJA-A ISAYE

---

† **17:15** 17.15 Kēlado - Yiwulis. ‡ **17:17** 17.17 tayir - Jirelan tayia biwu bawoa ye, am gade-a gade yero kalange.

18

Isaa ta

(Mat 26.47-56; Mar 14.43-52; Luk 22.47-53)

¹ Isa awo ania wulyenniya, fuwurawanju-a rokko cijane ngawo ngor tiro Kidiron caniyenadən jərwu laa mbeji lejane kasargawo. ² Yahusa sərəttuwumanjudə ye nadəa nojəna, Isa-a fuwurawanju-a nadən ngəwuro captana nangaro. ³ Daji Yahusa kəwu laa sojiyaye-a gureduwu wurawa řimannaye-a Farisawaye-aa ngoje jərwudəro fatəla so, ka cambi so, bəřimi so mukkonna kadira. ⁴ Daji Isa awo tiro wakka-jiyi ngaa nojənədə karənje tayiro: «Wundua manuwı?» yeno. ⁵ Tiro: «Isa kam Najarattea,» yeranniya, tayiro: «Wuma,» yeno. Yahusa tia sərəccəgənamadə ye tayi-a rokko daada. ⁶ Isaye tayiro: «Wuma,» yenniya, ngawosəsəm cade cidiro kesuro. ⁷ Koro Isa walde tayiro: «Wundua manuwı?» cəne kiworənniya, tiro: «Isa kam Najarattea,» yera. ⁸ Isaye tayiro: «Wuma ti woro wulnjagakkəna. Wumaa masuwia, am ania kol-lowo leja!» yeno. ⁹ Adəgaima mana wuljənədə wakkayeno. Tiye: «Curo am wuro simmadəyen falma yuwatkəkkəni,» cəna. ¹⁰ Daji Siman Biturus mukkon kashagarra ficce wolodi řiman kuradəyea bakce səmonju kəmboramdəa tən kamgeno. Wolodidəye cunju Malkus. ¹¹ Amma Isaye Bituruso: «Kashagarnəmba fannjuro kalange! Kənjaram Bawadə wuro sinadən yakki-wawo wa?» yeno.

Isa fuwu majilis kura adinwuyen

(Mat 26.57-68; Mar 14.53-65; Luk 22.66-71)

¹² Daji kəwu sojiyayedə-a kajallanja-a gureduwu yaudiyayedə-a Isaa cadane kekkeero. ¹³ Burwon tia na Annas ba kəsai Kaifassero kesado. Saa adən Kaifasdə řiman kura, ¹⁴ koro tima yaudiyadəro gala ce kam fal jamadəro nunama tayiro ngalwo cənnadə wo.

¹⁵ Daji Siman Biturus-a fuwura gade-a Isaa geya. Řiman kuradə fuwura adəa nojəna nangaro, ti ye Isa-a rokko balballa fado řiman kuradəyero kasargawo, ¹⁶ amma Biturus deyan cinna fadoyedən dayeno. Daji fuwura duwon řiman kura tia nojənadə walde kir cinna guredumadəro manajiye Biturussa fadodəro kekko. ¹⁷ Kir cinna guredumadəye Biturusso: «Ni ye fuwurawa kam adəye falnja gəni?» yenniya, tiye: «A'a, wu gəni!» yeno. ¹⁸ Dunia kakua nangaro, wolodiya-a gureduwu-a kannu fujane nadən daada jagatti. Biturus ye tayi-a rokko daada kannu jəgətti.

¹⁹ Daji řiman kuradə Isaro kəla fuwurawanju-a alamdunju-ayen koro njəddo badiyeno. ²⁰ Isaye tiro: «Federo duniadəro wulgəkkəna. Kullum dandalla-a Fado Alaye-alan na yaudiya samma captaidən alamməkkəna. Awima asərlan wulləkkəni. ²¹ Awiro koro səddəmi? Am kərənsanaro kəla awo tayiro wulgəkkənayen koro yidde! Ai, awo wulləkkənadəa nojana,» yeno. ²² Awo ania wulyenniya, gureduma laa nadən daadadə Isaa məřin bakce tiro: «Adəgainin řiman kuradəro jaawu kalakkəmi?» yeno. ²³ Isaye tiro: «Awo wulləkkənadə diwia, kəla diwidəyen shedane. Amma jirea, awiro wua bansəmi?» yeno. ²⁴ Daji Annas

Isaa tikkerəna na Kaifas řiman kuradəyero juwayeyeno.

Biturusse Isaa angərdu

(Mat 26.69-75; Mar 14.66-72; Luk 22.54-65)

²⁵ Siman Biturus nadən daada kannu jəgətti duwon, tiro: «Ni ye fuwurawanjuye falnja gəni?» yera. Biturusse angərje: «Wu gəni!» yeno. ²⁶ Wolodiya řiman kuraye falnja kərami kam duwon Biturus səmo kamjənadəye tiro: «Curo jərwudəyen ti-a rokko njarukkəni wa?» yenniya, ²⁷ koro Biturus walde angəryeno. Sadəman gudowom kokkore kekko.

Isa fuwu Gomna Bilatussen

(Mat 27.11-14; Mar 15.1-5; Luk 23.1-5)

²⁸ Daji suwa ləp Isaa fado Kaifassen cattuluwe gomnariro kesado. Tayi kəlanja gomnaridəro ngasaanni, bare tayir gəniro waljane masəna salayedəa tayiro bo tiyerənniro. ²⁹ Adəma nan-garo Gomna Bilatus culuwe nanjaro ise tayiro: «Awi burwundo kəla kam adəyen?» yeno. ³⁰ Tiro: «Kam adə diwi dioma gənia, tia niro sərənnjiyewawo!» yera. ³¹ Daji Bilatusse tayiro: «Nayi kəlandoma tia taiwo, wadandolan tiro shara yiddowo!» yeno. Yaudiyaadəye tiro: «Andiro kam roro njejoro amardəgənni,» yera. ³² Adəgaima mana Isa kəla jiri nuiyen wuljənədə jirero walyeno.

³³ Koro Bilatus walde gomnariro ngaye Isaa bowoje tiro: «Nima wa Mai Yaudiyaadəə wo?» yeno. ³⁴ Isaye tiro: «Ni kəlanəm adəa wulləm ra am laa kəlanin adəa wulngeyera?» yeno.

³⁵ Bilatusse: «Wu yaudi wa? Am lardunembe-a wurawa řimannaye-a nia mukkoniro nge-sakko. To, awi gæle dim?» yeno. ³⁶ Isaye: «Nodo bargaanidæ dunia adæye gæni. Ca nodoni dunia adæyea, wolodiyani cijane bare wua mukko yaudiyayero sasakkænno lawala cadæna. Amma nodoni dunia adæye gæni,» yeno. ³⁷ Daji Bilatusse tiro: «Adægaimaa, ni mai?» yenniya, Isaye tiro: «Nima wullæm, wu mai. Dalil tamboni-a duniaro kændeni-adæ jiredæa sattuwuro. Wundu duwon jireyemadæ kowoni fanji,» yeno.

³⁸ Bilatusse tiro: «Awi jiredæ wo?» yeno. Adæa wulyenniya, koro walde na yaudiyadæyero culuwe tayiro: «Ayau fima kam adæn fandækkæni.

Isaro shara karmoye kamduwu

(Mat 27.15-26; Mar 15.6-15; Luk 23.13-25)

³⁹ «Amma kæla adandoyen kosoma fal sala Laya Njækkayirambedæn nayiro salamnjagakki. Mai Yaudiyayedæa wa nayiro salamnjagakkiya, rawuw?» cæne tayia kiworo. ⁴⁰ Koro waldane yiljane: «A'a, ti gæni, Barabbas!» yera. Ti Barabbasdæ jawalkorjima.

19

¹ Daji Bilatus cakke Isaa kirwolan jajaryera. ² Sojjiyadæ ariawu kariyiye* kælejane kælanjuro gænajagane kalwu kime† tiro luyeyera. ³ Daji nanjuro isane tiro: «Ala ngæwuro, Mai Yaudiyaye!» cane mařin babakkera.

* **19:2** 19.2 ariawu kariyiye - Jawa kærmaiye. † **19:2** 19.2 kalwu kime - Kalwu maila.

⁴ Koro Bilatus walde na yaudiyaḍeyero culuwe tayiro: «Akko tia nandoro tuluwukki, ayau fima tilan fandëkkëniro nonowo!» yeno. ⁵ Daji Isa ariawu kariyyedëa kalwu kimedä luwadaa kiluwunniya, Bilatusse tayiro: «Akko kamdä!» yeno. ⁶ Wurawa řimannaye-a gureduwudë-a tia kerunniya, kowo sapcane: «Këskaro tia jagëne! Këskaro tia jagëne no!» yera. Bilatusse tayiro: «Nayi këlando tia ngonowo, këskaro jaganowo! Wudë ayau tilan fandëkkëni,» yeno. ⁷ Yaudiyaḍeye tiro: «Wadande mbeji, këla wadadëyen karmo tiro wajipcëgëna, ti këlanjua Tada Alayero ngojëna nangaro,» yera.

⁸ Bilatus mana adëa fangenniya, cayea kojënaro riyeno. ⁹ Koro gomnariro walde ngaye Isaro: «Ndaran kadim?» cëne kiworo. Amma Isa awima tiro kalakcëgënni. ¹⁰ Daji Bilatusse tiro: «Wuro manasëgëmbawo wa? Nanilan kënduwo nia kolduye-a kënduwo nia këskaro jaduwyë-a mbejiro nonëmmi wa?» cëne kiworo. ¹¹ Isaye tiro: «Sameyen njadënnia, kënduwonëm këlanin bawo. Adëmaro kam niro sërënsëgënadëye biwunju kaanëmdëa kojëna,» yeno.

¹² Sa adën fuwun Bilatus Isaa salamdu mayeno, amma yaudiyaḍë kowo sapcane: «Kam adëa salammëmia, ni sawa Kaisarre gëni! Wundu duwon këlanjua mairo ngojënamadë Kaisarra wajëna,» yera. ¹³ Mana adëa fangenniya, Bilatus deyaro Isaa cuttuluwe këla kurisnju sharayen na farsam kaulan tädëna tëläm yauidyaudin tiro Gabbata canidën napkeno. ¹⁴ Yimdë yim dabbardu sala Laya

Njəkkayirambe, kausu kəla dawu gai. Bilatusse yaudiyaɗəro: «Akko maindo!» yeno. ¹⁵ Amma kowo sapcane: «Ronju tuluwe! Ronju tuluwe! Kəskaro tia jagəne!» yera. Bilatusse tayiro: «A! Maindoa kəskaro jagəkki?» yenniya, wurawa rimannaye tiro: «Kaisar gənia, mainde gade bawo!» yera. ¹⁶ Daji Bilatus Isaa kəskaro jajaaro mukkonjaro kekko.

Isaa kəskaro jaduwwu

(Mat 27.32-44; Mar 15.21-32; Luk 23.26-43)

Daji Isaa cadane kesado. ¹⁷ Isa kəlanjuma kəskanju karmoye ngoje na tia Buwo Kəlayelan bowojai təlam yauidyaudin tiro Golgota canidəro leyeno. ¹⁸ Nadən ti-a am gade yindi-a rokko kəskaro jayeyera, səgəri fi yayen kam fal fal, ti Isadə dawunjan. ¹⁹ Bilatus kəla alloyen ruwuje kəskadəro royeyeno. Akko awo ruwuwadadə: ISA KAM NAJARATTE, MAI YAUDIYAYE. ²⁰ Yauidya kada awo allo adən ruwuwadadəa kərayera, na Isaa kəskaro jajaanadə karən bərnidəyen, koro awo adəa təlam yauidyaye-a Rombe-a Gəresse-alan ruwujana nangaro. ²¹ Daji wurawa rimanna yauidyaye Bilatusso: «Bare “Mai Yauidyaye” ruwunəmmi, “Kam adəye wu Mai Yauidyaye cənna” ruwune,» yera. ²² Bilatusse tayiro: «Awo ruwunəkkənadəa ruwunəkkəna,» yeno.

²³ Sojiyadə Isaa kəskaro jayeyeranniya, kajəmunju ngojane ci dewuro yakcane soji fi yaye nuwanju ngoyeno. Kalwunju kuruwu tududənni samən tai cidiyaro yadero caaadadə yea ngoyera. ²⁴ Sojiyadəye kattenjan: «Bare

karniyende, walawala diyo, kam cuwandidəa ruiyo!» yera. Adəgaima awo kitawulan ruwuwadadə wakkayeno. Tiye: «Kajəmuni kattenjan yakkera, koro kalwuniro walawala kedo,»† cəna. Akko awo sojiyadə cadənadə.

²⁵ Karən kəska Isayedən yanju-a yaana yanjuye-a Meram kamu Kəlofasse-a Meram Magdala-a daada mbeji. ²⁶ Isa yanju-a fuwura jauru cəraanadə-a nadən daada kirunniya, yanjudəro: «Ya, akko tadanəm!» yeno. ²⁷ Daji fuwuradəro: «Akko yanəm!» yeno. Tən sa adən fuwuradə tia fannjuro kiwudo.

Karmo Isaye

(Mat 27.45-56; Mar 15.33-41; Luk 23.44-49)

²⁸ Ngawo adəyen awo samma kərma cerənarə asuyenniya, awo kitawulan ruwuwada wakka-joro, Isaye: «Ngudu fakki,»† yeno. ²⁹ Nadən kalwo curonjun diben comcom mbeji. Daji sojiyadə soso ngojane dibendəro ləpcagane cat-tuluwe karo lassagane cinjuro sayeyera. ³⁰ Isa cujungenniya, tiye: «Cədəna!» yeno. Daji kəla cidiyaro cakke ro kirəmbo.

³¹ Yim adə yim dabbarduye,‡ koro wəjənanjua yim tustuye kura. Bare kaminna kəla kəskayen yim tustuyea dasanniyo, yaudiyadə siyeljadəa nanamja kaminnadəa casadoro Bilatussa ke-woro. ³² Daji sojiyadə isane burwoyedəyeya kam ti-a rokko kəskaro jajaanadəyeya siyelnju namgera, yindiyədəyeya ye ngai. ³³ Na Isayero

† **19:24** 19.24 Jaw 22.18 † **19:28** 19.28 Jaw 22.15; 69.21

‡ **19:31** 19.31 yim dabbarduye - jəmma, yim tustuye səbdu.

kadiranniya, siyelnju namjanni, ti bawo bawojenaro caruna nangaro. ³⁴ Amma sojiyadäye falnja sisinjua kajaalan sukkeno. Sadəman bu-a ingi-a keluwo. ³⁵ Kam awo adəa curunadə nayi ye kasaddoworo sheda cədəna. Shedanju jire, koro awo wuljenadəa jirero nojəna. ³⁶ Adəgaima awo ani wakkajana, kitawulan ruwuwadadə gai: «Sillanju falma namjaiwawo,»† ³⁷ koro na gade yen kitawulan ruwuwadadə: «Ti sukcanadəa carui,»† cənnə.

Sittəra Isaye

(Mat 27.57-61; Mar 15.42-47; Luk 23.50-56)

³⁸ Ngawo adəyen Isuwu kam Arimatiyaye leje kamin Isayedəa ngojoro Gomna Bilatussa kiworo. Ti ye fuwura Isaye, amma asərlan, yaudiyadəa rijəna nangaro. Daji Bilatus amari tiro kenniya, ise kamindəa ngoyeno. ³⁹ Nikodimus kam calan na Isayero bune isənadə ye ise kawudi laa mir-a alus-a canilan kəllada kilo fiakku gai kiwudo. ⁴⁰ Daji kamin Isayedəa ngojane kəla adanja sittəra yaudiyayedən kawudidə-a rokko batta linnen kəleyera. ⁴¹ Na Isaa kəskaro jajaanadəyen jərwu laa mbeji, koro curo jərwudəyen kauri bərin laa curonjuro wundumaa casakkənni mbeji. ⁴² Yimdə yim dabbarduye, koro kauri adə karənnin dəgana nangaro, curonjuro Isaa kesakko.

---

† **19:36** 19.36 NL 12.46; KI 9.12; Jaw 34.20 † **19:37** 19.37 Jak 12.10

20

Karmolan cidu Isaye

(Mat 28.1-10; Mar 16.1-8; Luk 24.1-12)

¹ Mawuye yim burwoyea* fajar Meram Magdala kauridəro leje kau kuradə ci kauridəyen təmballada kiro. ² Daji cəgase na Siman Biturusa fuwura gade Isa jauru cəraanadə-ayero leje tayiro: «Kəmadəa kauridən ngojana, koro na casakkənadəa noniyende!» yeno. ³ Daji Biturusa fuwura gadedə-a kəla kauridənna leyera. ⁴ Tayi yindi samma cagasi lejai ngai, amma fuwura faldə Biturussa ngərəmnin koje burwoje kauridəro kadio. ⁵ Nguje lotkeyenniya, batta linnedəa nadən gənaada kiro, amma curodəro ngaanni. ⁶ Daji Siman Biturus tia jəgaidə ye ise kauridəro kərgawo. Batta linnedəa nadən gənaada kiro, ⁷ koro batta duwon kəla Isayero casakkənadə batta gade-a rokko gəni, na gaden kəleyaada. ⁸ Daji fuwura duwon burwon isənadə ye kauridəro ngaye cure kasatkeno. ⁹ Amma Ala kajarjəna Isa karmolan cijidəa kitawulan ruwuwadadə gairo koroma asujanni. ¹⁰ Daji fuwurawadə fannjaro walladara.

Isaye Meram Magdalaro fəleduwu

¹¹ Meram deyan ci kauridəyen daada so badiyeno. Ciri ngai duwon, nguje kauridəa lotkeyenniya, ¹² malaiya yindi kajəmu bulla na calan kamin Isaye gənajanadən napkada kiro, faldə kəlakajinjulan, faldə ye sinjulan. ¹³ Tayiye: «Kamu, awiro yirəmi?» cane tia keworo. Tiye:

---

* **20:1** 20.1 mawuye yim burwoyea - Ladu.

«Kəmania ngojana, koro na tia casakkənədə nokkəni nangaro,» yeno. ¹⁴ Adəa wulyenniya, suworde Isaa nadən daada kiro, amma tiro asujənni. ¹⁵ Isaye tiro: «Kamu, awiro yirəmi? Wundua manəmi?» cəne kiworo. Amma ti jərwumadəro təmajə tiro: «Maləm, nima tia ngonəmbo walyenoa, na tia yakkəmmədə wulsəgəne, wu ye tia ngokki,» yeno. ¹⁶ Isaye tiro: «Meram!» yenniya, kanji Isayero suworde təlam yaudiyəudin: «Rabbuni!» yeno, maananjudə sayinna. ¹⁷ Isaye tiro: «Bare rosəmmi, koroma na Bawadəyero waldəkkəni nangaro. Amma kəramiyaniro lene tayiro: “Na Bawani-a Bawando-ayero, Alani-a Alando-ayero waldəkki,” wulgəne!» yeno. ¹⁸ Daji Meram Magdala na fuwurawadəyero leje tayiro: «Kəmadəa rukkəna!» cəne awo tiro wuljəgənədə tayiro wulyeyeno.

Isaye fuwurawanjuro fəleduwu

(Mat 28.16-20; Mar 16.9-20; Luk 24.36-49)

¹⁹ Yim adə yim burwoye mawuye kajiri magariwu cinna na fuwurawa dasaanayedə yaudiyədə riduro cuwuramnin jakkada duwon, Isa ise dawunjan daje tayiro: «Salam aleikum!» yeno. ²⁰ Adəa wulyenniya, tayiro mukkonju-a sisinju-a fəleyeyeno. Fuwurawadə kəla Kəmadəa carunadəyen karwunja jairo kəjiyeno. ²¹ Koro Isa walde tayiro: «Salam aleikum! Bawadə wua sunodənədə gai, wu ye nayia njanodəkki,» yeno. ²² Adəa wulyenniya, tayiro kasam fujiye: «Ruhu Alayedəa

mowowo! ²³ Am tayiro biwunja gawurnuwia, biwunja gawurdəna. Am tayiro biwunja gawurdu wanuwia, biwunja gawurdənni,» yeno.

Isaye Tomaro fəleduwu

²⁴ Fuwurawa mewun yindindəye falnja cunju Toma kam tiro Kawu canidə sa Isa isənadən ti nanjan bawo. ²⁵ Daji fuwurawa gadedəye tiro: «Kəmadəa ruiyena!» yera. Amma Tomaye tayiro: «Balo kusaye mukkonjun rukke ngulondoni curo balo kusayedəro yakkəkke mukkonni ye sisinjuro yakkəkkənia, təmmaro kasaddəkkiwawo,» yeno. ²⁶ Ngawo kawu wuskuyen fuwurawa Isaye caye gai curo fadodəyen duwon, Toma ye tayi-a rokko mbeji. Cinna fadoyedə cuwuramnin jakkada yaye, Isa ise dawunjan daje tayiro: «Salam aleikum!» yeno. ²⁷ Daji Tomaro: «Ngulondonəm na adəro yakke, mukkonni rui, mukkonəm sane sisiniro yakke! Bare shekku dimmi, kasadde!» yeno. ²⁸ Tomaye tiro: «Kəmani ye, Alani ye!» yeno. ²⁹ Isaye tiro: «Wua surumma nangaro, kasatkem? Barganja am carunni kasaccanamadə!» yeno.

³⁰ Isa fuwu fuwurawanjuyen alama kada kitawu adən ruwudənni kido. ³¹ Amma dalil awo ani ruwudənayedə, Isadə tima Almasiwu Tada Alayedə woro kasaddowo, kasadduwilan ro sawisoye cunjulan fadowo nangaro.

21

Isaye fuwurawanjuye tulurro fəleduwu

¹ Ngawo adøyen Isa koro walde fuwura-rawanjuro ci bëräm tiro Tiberiyas canidøyen* fəleyaada. Akko jiri tayiro fəledəgənədə: ² Sadən Siman Biturus-a Toma kam tiro Kawu canidə-a Nataniyel kam Kana cidi Galileyedə-a tadawa Jabadiye-a fuwura Isaye gade yindi-a rokko mbeji. ³ Siman Biturusse tayiro: «Buni taro lekki,» yenniya, tiro: «Andi ye ni-a rokko leniye!» yera. Daji caluwe maararo kasargawo, amma bune adən awima cadanni.

⁴ Dunia wayenniya, Isa ci bërəmdøyen dayeno, amma fuwurawadə ti Isaro asujanni. ⁵ Daji Isaye tayiro: «Tadawa, buni tawwa wa?» cəne kiworənniya, tiro: «A'a,» yera. ⁶ Tayiro: «Buni taramdəa kəmboram maaradəyero gəpkənowo, fanduwı,» yeno. Gəpkeyeranniya, nanngəwu bunidəyedəro tuluwo tikkeru. ⁷ Daji fuwura Isa tia jauru cəraanadəye Biturusso: «Tima Kəmadə wo!» yeno. Siman Biturus ti Kəmadə woro fangenniya, ringada nangaro kalwunju luje səkte bërəmdəro gəpkaadano. ⁸ Fuwurawa gapcanadə tayi ci ingiyen kuruwun gəni metər miä gai nangaro maaradən taram buniadəa gərjane kadira.

⁹ Cidiro jəpkeranniya, nadən kannu kan-duwalle buni kəlanjun gənaada-a burodı-a mbeji kero. ¹⁰ Isaye tayiro: «Buni kərma tawwadəye laanja kudowo!» yeno. ¹¹ Daji Siman Biturus juwane taramnja bunin cap cəmbəranədəa cidiro gəryeno. Curodən buni kura kura mian fiwun yakkun mbeji. Buni

---

* **21:1** 21.1 bëräm tiro Tiberiyas cani - Bëräm Galileye.

kada kadami yaye, taramnja kardænni. ¹² Isaye tayiro: «Arowo buiwo!» yeno. Wundunjamaye tiro: «Ni wundu?» cæne cuworænni, ti Kæmadæro asujana nangaro. ¹³ Daji Isa ise burodidæa ngoje tayiro kaino, buni ye ngai. ¹⁴ Isa karmolan cijænaye ngawon, adæma yakkuyero fuwurawadæro fæleduwunjudæ wo.

Isa-a Biturus-a

¹⁵ Gewunniya, Isaye Siman Biturusso: «Siman tada Yahayaye, tayi ania kojænaro wua særaamma wa?» cæne kiworo. Biturusse tiro: «Aaa, Kæma. Nia njæraakkænaro nonæmma,» yeno. Isaye tiro: «Dimiyania ambane!» yeno. ¹⁶ Koro Isa kænýindiyero tiro: «Siman tada Yahayaye, særaamma wa?» cæne kiworo. Tiye: «Aaa, Kæma. Nia njæraakkænaro nonæmma,» yeno. Isaye: «Dimiyaniro kiskæne!» yeno. ¹⁷ Koro Isa kænýakkuyero tiro: «Siman tada Yahayaye, særaamma wa?» cæne kiworænniya, Biturusse karwu kuttayeno, Isa kænýakkuyero tiro: «Særaamma wa?» cænna nangaro. Tiye: «Kæma, ni awi yaye nonæmma, nia njæraakkænaro nonæmma,» yenniya, Isaye tiro: «Dimiyania ambane! ¹⁸ Jiremaro niro wulnjægækki, gananæmlan ni kælanæmbo kalwu lugæme na raammaro lenæmi. Amma kiarinæmiya, mukko sagæme kam gade kalwu lunjiye na raammiro njadi,» yeno. ¹⁹ Isa adæa wuldunjudæ, karmo jiri fiyen Biturus daraja Alaro cidæa tiro fæleyeyeno. Adæa wulyenniya, Isaye tiro: «Wua sægai!» yeno.

Isa-a fuwuranju jauro cæraana-a

²⁰ Biturus suworgadanniya, fuwura Isa jauro cəraanadə tayia jəgai kiro, ti duwon sa masəna cədidən karənje Isaro: «Kəma, wundu nia sərənjiyi?» cəne cuworənədə. ²¹ Biturus tia kirunniya, Isaro: «Kəma, ti adə ye nda?» yeno. ²² Isaye tiro: «Kawu waldəkke isəkkiro roa dəgaro raakkənaa, awi lambonəm? Ni wua səgai!» yeno. ²³ Adəma nangaro lawar fuwura adə nuiwawoye kərəmiyadəro tatargada. Adə yaye Isaye Biturusso kamdə nuiwawo cənni, amma tiye: «Kawu waldəkke isəkkiro roa dəgaro raakkənaa, awi lambonəm?» cənnədə. ²⁴ Fuwura adəma kam kəla awo aniyen sheda ce kitawulan ruwujənədə wo. Koro shedanju jirero noniyena. ²⁵ Awo gade kada Isa cədəna ye mbeji. Ca fal fallen ruwujaiia, təmakkəna duniama rakce kitawuwa ruwudənədəa ngojiwawo.

Manga Kanuri Translation
Kanuri, Manga: Manga Kanuri Translation (Portions)
copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kanuri, Manga)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
c9559a71-f08b-5c68-a545-05813d16a08e